

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 120 Din, za
inozemstvo 140 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba
2050. — nočna 2996, 2994 in 2050

SLOVENEK

Z nedeljsko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cek. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate;
Sara jevo št. 7563,
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

Izhaja vsak dan zjutraj, razen
ponedeljka in dneva po prazniku

„Anschluss“

Avstrijska revija »Der Anschluss« objavlja v zadnji številki poročilo o letnem običnem zboru Avstro-nemške ljudske zveze. Zborovanja, katerega je vodil poslanec Buresch, kandidat za zveznega kancelerja v Avstriji, so se poleg vodilnih avstrijskih politikov udeležili tudi zelo vidni zastopniki nemške vlade in nemških političnih strank. Na tem zanimivem zborovanju so vsi ti gospodje zaporedoma poudarjali neprecenljive dobrine, ki bi za celo Evropo na splošno in za bodočnost nemškega naroda še posebej nastale iz končnoveljavne združitve obeh nemških republik v eno državo. Nova tvorba bi si najbrž ne pridjala več naslova »Svete države nemškega naroda«, a kdo ve, če bi se brala prevzeti tradicionalne težnje nemstva, ki je narod gospodov in kateremu zato gre tudi privilegirano mesto med narodi sveta.

Ta občni zbor moramo vzeti resno, ker sicer res ni mogoče razumeti, kaj sta tam delala bivši zvezni predsednik Heinisch in nemški poslanik grof Lerchenfeld. Ravno zato je pa tudi naša pravica in naša dolžnost, da zasledujemo stremjenja, ki bi utegnila bistveno spremeniti politično ravnotežje med evropskimi narodi.

Uvodoma bodi povedano, da nam je uganka, zakaj avstrijski narod tako sili v odvisnost. Narodna neodvisnost, politična in kulturna samobitnost so v naših očeh vedno bile najvišje zemeljske dobrine, za katere je vsak narod, ki je tega imena vreden, zastavljal vse svoje ambicije. Pri Avstrijski vladi očividno druga miselnost, ki dobrotno narodne neodvisnosti podreja raznim dejanskim ali umišljenim ugodnostim. Ali pa je ta za nas nerazumljivi pojav istoveten s pomanjkanjem energije. Nekateri so že trdili, da so avstrijski Nemci v stari monarhiji živeli od žuljev drugih. Njih sodobna dirka pod zaščitno okrilje Nemčije bi potemtakem bila le izraz nezmoglosti za samostojno delo in za samostojno pridobivanje življenjskega kruha. Toda vse to so razmotrivanja, na katera ne bomo dali odgovora mi.

V zadevi tako zvanega »Anschlusa« lahko bomo najrazličnejše dokaze, s katerimi hočejo politiki in od njih odvisen tisk na lep način prepričati ljubezne Avstrijce, da je zanje najboljšje, če ostanejo pri tem, kar imajo. Za slučaj pa, da bi bili neposlušni, napovedujejo razne katastrofe v srednji Evropi, vojne konflikte, ki bi se raztegnili na celo Evropo, usodepolne nesporazume med nemškimi in italijanskimi pohodni proti vzhodu, ogrožanje male antante, intronizacijo nemstva v Evropi in še razne druge kalamitete. Ta dokaz resnice, četudi bi moral vsakega prepričati, je pomanjkljiv v toliko, ker se izogne vprašanju, če imata Avstrija in Nemčija pravico, da tvorita, ako tako želita, eno skupno državno enoto in če obstojajo sredstva, s katerimi bi se Evropa mogla uspešno braniti proti zlim posledicam take združitve.

Kar tiče prvega vprašanja, smo mnenja, da iz stališča naravnega prava, torej krščanske etike, ni mogoče zagovarjati trditve, da bi bil »Anschluss« nemoralen. Mednarodno pravno se je Avstrija zavezala, da bo ostala samostojna. Toda ta obveznost se lahko potem mednarodnih pogoib ukine, možnost, katero predvideva saintgermainski mir. To je čisto načelna rešitev načelnega vprašanja, pred katero mora umolkneti vsaka politična aritmetika. Sicer je pa treba tudi v tej zvezi poudariti, da se kraljevina Jugoslavija »Anschlussu«, vsaj v kolikor se nas tiče in naše bodočnosti, ne bojimo v tisti meri, kot se pogosto govori in piše. Zato je za nas manj težavno, odkrito povedati, kaj mi načelno mislimo o tej možnosti.

Odgovorili na drugo vprašanje je bolj delikatno. Če razpolaga Evropa s sredstvi, da bi onemogočila zle posledice avstro-nemške združitve? Ta sredstva so lahko dvojne vrste, moralna in pa fizična. Na moralnih sredstvih se je Evropa izkazala revno. Avtoriteta Društva narodov ostoja v toliko, kolikor jo narodi prostovoljno priznajo, mednarodna arbitražna pa je tudi šele v začetnem razvoju in še ni imela prilike pokazati, kako bo delovala v slučaju da izbruhnejo velika mednarodna nasprotstva. Mi smo prepričani, da bi eno in drugo odpravljalo, če bi en narod s 75 milijoni ljudi, kar bi predstavljala Velika Nemčija, hotel brezobzirno zaustaviti svoj imperializem preko meja med sosedne silebejše države. Kljub veliki vrednosti moralnih sredstev, katera bomo morali krepiti in pomnoževati, moramo priznati, da ohranijo svojo vrednost za enkrat vsaj samo fizična sredstva. V tej smeri torej se bo morala gibati evropska politika.

S tem seveda ne mislimo na nikako oboroževanje, ampak samo na potrebo politične in gospodarske organizacije, ki bo v stanju v kali zadušiti vsako nasilje, ki bi grozilo od strani velenemške države. Poleg tega je pa neobhodno potrebno, da se takoj spopetka zahtevajo gotove garancije. Evropske države bodo morale privoliti v združitve. Za svoje dovoljenje naj stavijo gotove cene. Zakaj se že davno ni povedalo pristaeem Anschlussu, da bi se Jugoslavija in Češko-slovaška nič ne protivile njih srčni želji proti gotovim korekturam državnih mej? Mi bi dobili narodne meje proti severu, naši zavezniki proti jugu, burgenlandski Hrvatje bi tvorili narodno vez, kot se je že govorilo na mirovni konferenci. Strašilo »Anschlussu« bi izginito. Ena sama taka jasna beseda, povedana na merodajnem mestu, bi »Anschlussu« odvzela mnogo romantike, poleg tega pa to velevalno vprašanje postavila na trda tla dejanske resnice.

Dunajska vremenska napoved. Dosedanje vreme se ne bo mnogo spremenilo.

Resnica o moskovskem procesu

Koga imenuje Stalin škodljivce Rusije — „Postreliti se jih mora kot pse“ — Celi proces krvava gledališka predstava za pomirjenje mas

Kovno, 28. nov. Tedne že razširja krvoločna GPU, ali sovjetska politična policija, najstrašnejše vesti o številnih »sovjeto škodljivih« organizacijah, ki so se haje razpredle po vsej Rusiji in delajo z vso verno za strmoglavljenje sovjetskega režima. Sovjetski listi, ki prihajajo v sosedne države in moskovski radio sta polna fantastičnih poročil o delovanju teh organizacij in o ukrepih sovjetske vlade za lastno samoobrambo. Topot so nezadovoljne ljudske mase v Rusiji zahtevale novi hártev in krevolok Stalin jih je šel iskat med znanstvenike na gospodarskem polju. Prejšnja leta so sovjeti segli po inteligenci, topot bodo zakrili svojo krivdo v krvi voditeljev industrije in inženjerjev. Morda se nobeden stan ni stavil s tako tiho resignacijo na razpolago sovjetskemu režimu, kot ravno učenjaki na vseh poljih in osobito na gospodarskem polju.

Pred par meseci je sovjetska vlada z velikim pompom naznanila svetu, da bo v petih letih preobrazila rusko gospodarstvo tako, da bo ogrozilo vse kapitalistične države. Nato je sledil napad na evropske trge s prisilnim izvažanjem lesa in žita. Tudi to ni uspelo. Sedaj uvidevajo sovjetski veljaki, da njihov načrt propada in da vse njihove iluzije razpadajo v nič, zato pa morajo najti ljudi, katerim bodo naprtili odgovornost in po katerih bo v pomirjenje ljudskega nezadovoljstva padla teža njihove upravičene jeze.

OGPU je aretirala po vsej sovjetski Rusiji nebroj industrijskih ravnateljev in inženjerjev, katerim je podtaknila očitke, da so delovali za inozemske države, da so nameravali organizirati revolucijo s pomočjo angleških in francoskih politikov ter da so nalašč sabotirali ali onemogočili razmah sovjetske

skle industrije. Med aretiranci najdemo svetovno imena znanstvenikov, ki so kljub največjim težavam ostali na domači zemlji, da koristijo tlačenemu narodu. Med njimi najdemo inženjerje, ki so prevzeli sovjetsko industrijo, ko je bila v kaotičnem položaju, ter jo dvignili do one stopinje, na kateri se danes nahaja. Za preganjanje teh nesebičnih ljudi, ki niso nikdar pripadali kakšni politični skupini, so sovjeti iznašli posebno revolucionarno organizacijo, katero so sedaj postavili pred sodišče in katero bodo sodili med krikom in vikom lažljivih obtožb.

V sovjetski Rusiji so razmere postale neznosne. Nikdo ne zaupa nikomur več. Drug drugega nadzirajo in vsak je napram vsakemu v vedni defenzivi. Ljudje, ki so danes uživali zaupanje najvišjih veljakov, so jutri strmoglavljeni in njih imena v zasmeh ljudskih mas. Rykov, Sircov, predsednik sovjetske banke Bruhanov, predsednik najvišjega gospodarskega sveta Pjatakov, vsi so zaporedoma padli kot žrtve medsebojnega strahu in brezobzirnih intrig.

Z njimi vred bodo šli obtoženci v sedanjem laži-procesu. Nekdo mora nositi krivdo. Ljudstvo naj dobi v novih osebnostih, še bolj brezobzirnih, zopet nove upe na boljše čase. Zopet se bo govorilo o petletnem načrtu, dokler novi neuspehi ne bodo zahtevali novih krivcev in novih žrtev. Kako dolgo še? Produkcija žita stoji daleč za zaželenimi številkami ton, ta mpa, kjer je vlada rekvirirala dosti žita za inozemski dumping, pa odpovedo prometna sredstva. Stalin navdušuje vpadačje pogum in vihti maševalno roko nad obupajočimi. Še malo krvi, če je treba, še žrtev, če so potrebne. Kako dolgo bo

še trajala ta tragedija? Čim bolj kričeče bodo krivice, tembolj bo rastlo nezadovoljstvo, dokler da nekoga dne ljudska nevolja ne bo obračunala s Stalinom, ki ga imenuje že »pobesnega pustolovca«.

V tej luči torej berite vsa poročila, ki vam prihajajo po listih in po agencijah. Moskovski proces je farsa, le žal, da bo teklo zopet mnogo nedolžne krvi.

Pariz, 28. nov. fr. Zunanje ministrstvo razglasa, da Poincare, bivši predsednik republike, in Briand, zunanji minister, odločno zanikujeta vse trditve profesorja Ramzina na procesu proti gospodarskim škodljivcem sovjeto. Vsa njegova izpoved je izmišljena in brez podlage.

London, 28. nov. os. Angleško javno mnenje ne polaga nikake vrednosti na fantastične trditve, ki se slišijo na moskovskem procesu proti aktivnim angleškim politikom.

Kaj pripoveduje očividec

London, 28. nov. kk. V »Daily Telegraphu« opisuje neki angleški inženjer, ki se je vrnil domov po sedemdesetnem bivanju v Rusiji, da je bil posebna priča raznih vsaj ruskih čet in epopodov med četami in kmeti. Nazadnje je bil 11. novembra v Moskvi priča boja med dvema bataljonoma vojaštva in tajno policijo, v katerem bo tajni policisti ustrelili nad tisoč vojakov. Ostanek pa je bil poslan v Sibirijo. Vojaki so stali tajni policiji nasproti večinoma brez orožja. Dne 15. novembra je prišlo do nemirov zaradi pomanjkanja živil in je inženjer slišal popoldne streljanje iz svojega hotela, zvečer pa, ko je šel s svojim ameriškim prijateljem v opero, je videl dolge vrste mrtvih trupel na nekem trgu.

Pogreb Velje Vukičevića

Belgrad, 28. nov. 1. Kljub izrecni želji pokojnega Vukičevića in njegove rodbine, da naj bi bil pogreb skromen in tih, se je danes ob devetih pred pokojnikovim stanovanjem zbralo veliko številno ljudje, in med njimi odlični zastopniki javnega življenja, številni bivši ministri in posamezniki bivših strank. Pogreb se je izvršil popolnoma tiho in skromno in le nemo spoštovanje številnih udeležencev je pričalo, kako velika je bila pokojnikova priljubljenost v vseh krogih in slojih ter delih naše države. Med drugim je bilo na pokojnikovem pogrebu opaziti: Bivša ministrska predsednika dr. Antona Korošca in Ljubo Davidoviča, bivše ministre Mišo Trifunovića, Bogoljuba Kujundžića, Milana Grola, dr. Mijovića, dr. Kojića, dr. Behmena, dr. Kumanudija, dr. Ninka Perića in številne druge. Predvsem so bili zastopani številni

bivši narodni poslanci iz Vojvodine, Bosne in Hercegovine. Od Slovencev so se udeležili sprejeda bivši predsednik vlade dr. Anton Korošec, bivši minister dr. Andrej Gosar, bivši poslanec Franc Smodej, bivši veliki župan dr. Vilko Baltić in drugi. Sprevod je krenil naravnost od hiše žalosti na pokopališče, kamor so vsi do odprtega groba spremili pokojnikovo truplo, da s tem izrazijo svoje simpatije velikemu prvaku bivše radikalne stranke, velikemu prijatelju skupne Jugoslavije in velikemu prijatelju sporazuma med Srbi, Hrvati in Slovenci. Vseposvoda, koder se je premikal sprevod, so stale velike vrste prebivalstva. Sprevod se je izvršil na tih in skromen način, brez vencev in brez govorov. V tem nemem žalovanju pa se je čutilo, kako težko je zadela prerana smrt Velje Vukičevića vse, ki so ga poznali, vsi, ki so z njim sodelovali in gradili našo državo.

Preosnova železniškega prometa

Na nekaterih progah se uvedejo molorna vozila

Belgrad, 28. nov. 1. Novo imenovani pomočnik železniškega ministrstva Senjanović je dal daljšo izjavo o stanju našega prometa, v kateri med drugim pravi, da je železniški promet danes po splošnem priznanju urejen tako, v pogledu točnosti, rednosti, varnosti pri potniškem prometu, kakor tudi v pogledu hitrega in promptnega blagovnega prometa. Sedaj se razmišlja o večji ekonomski in racionalnejši eksploataciji komunikacij. Železniška uprava stremi za tem, da se na lokalnih

progah težki vlaki odpravijo in je zato naročila deset novih motornih vozov. Na ta način misli preprečiti konkurenco avtovozov v raznih centrih. V zvezi s tem namerava uvesti posebne avtovbusne proge, kjer ni železniških zvez. Dalje namerava povečati število vagonov III. razreda, povečati hitrost potniških vlakov. Zlasti se namerava, da bi brezvlaki vozili s hitrostjo 80 km na uro, s čemer bi se proga Zagreb-Belgrad skrajšala na 7½ ure.

V politični zagati

Dosedaj še nobenega izhoda v Avstriji

Dunaj, 28. nov. kk. Pogajanja krščanskih socialistov s Schobrovim blokom so zadela na nove težkoče, tako da dr. Schober zopet grozi, da bo povzročil padec kabineta s predlogom nezaupnice, če Vaugoinov kabinet ne objavi svojega odstopa do prihodnjega torka. Posebno zahteva Heimwehr zase notranje ministrstvo, kateremu se dr. Schober noče odreči pod nobenim pogojem. Voditelj štajerskega Heimwehra dr. Priemer je v nekem govoru v Gradecu zopet zagrozil z diktaturo, ker okorni parlamentarni aparat ovira vlado, da bi prestopala proti marksizmu do konca. V Linzu je izjavil socialistični

župan Gruber v občinskem svetu glede zaplenjenega orožja republikanskega Schutzbunda: »Orožje ne bomo uporabljali za nič drugega kakor za varstvo republike!« Cilj dr. Schobra kot notranjega ministra bi bila očitno temeljita razorožitev, in sicer na obeh straneh, torej tudi pri Heimwehru. Tudi zato se desno krilo krščanskih socialistov in heimwehrovski blok branita spremembe kurza. Kljub temu pa je smatrati, da bo dr. Seipel popustil in da bo do ponedeljka zvečer omogočil sestavo zmerne vlade

Slabi izgledi za carinsko premirje

Zeneva, 28. nov. kk. Konferenca za carinsko premirje je danes popoldne končala svoje novembarsko zasedanje. Predsednik Colijn je v sklepem govoru naglasil, da kljub optimizmu konferenca ni dosegla pozitivnih uspehov radi globokega nezaupanja pri večini delegacij. Še največ pozitivnega se je doseglo v vprašanju agrarnih držav, pa tudi tu največji optimisti ne more trditi, da bi bil re-

zultat zadovoljiv. Delegati pa naj sedaj doma storijo, kar je potrebno, da se uveljavi že davno gotovo spoznanje: da je mogoče izbrati samo dvojce, to je vrniti se k večji svobodi v carinski politiki in odpraviti carinske tarife, ali pa morajo vse države preiti k zaščiti carini, kakar bi sledila gospodarska vojna vseh proti vsem z vsemi uničujočimi, moralnimi in gospodarskimi posledicami.

Jugoslovanski večer v Parizu

Pariz, 28. nov. AA. Sročil se je vršil v Boulogne sur Seine blizu Pariza jugoslovanski večer. Večeru je prisostvoval svetnik poslaništva Cincar-Marković, jugoslovanski vojaški ataše v Parizu polkovnik Predić in šef jugoslovanskega prosvetnega oddelka v Parizu Arnautović. Jugoslovanskemu večeru je prisostvovalo okoli 1.500 oseb. G. Arnautović je imel predavanje o borbi jugoslovanskega naroda za svobodo in edinstvo. Po predavanju se je vršil koncert, na katerem so sodelovali jugoslovanski in francoski umetniki.

Konferenca avstrijskih škofov

Dunaj, 28. nov. kk. Na Dunaju je tri dni trajala konferenca avstrijskih škofov pod predsedstvom kardinala, nadškofa dr. Pifflla. Razpravljali so o praznikih in sklenili, poslali na pristojna mesta zahtevo, da se izvede preuredba praznikov na način, ki bo zadovoljil katoličane. Razen tega so govorili tudi o notranje-cerkvenih vprašanjih, tako o sestavi novega avstrijskega katekizma in o vprašanju zgodnjega sv. obhajila za otroke. V tem oziru so bili sprejeti važni sklepi.

Napredovanja in prestave

(Profesorji.)

Belgrad, 28. nov. 1. S kraljevim ukazom so na predlog prosvetnega ministra napredovali v 4. a l.: Peter Prosen, prof. na realni gimnaziji v Novem mestu, Ivan Ferjan, prof. na učiteljski v Ljubljani, dr. Matko Heric, prof. na realni v Mariboru in Andrej Prebil, prof. na l. gimn. v Ljubljani.

V 4. l.: Marija Wolf, prof. na ženski gimnaziji v Zagrebu.

V 1. II.: Franc Trošt, učitelj spretnosti na II. realni gimn. v Ljubljani.

V 2. II.: Josip Čop, učitelj spretnosti na I. gimn. v Ljubljani.

V 4. l.: dr. Janko Kotnik, prof. v Ljubljani.

V 6. l.: Alojz Žitnik v Ljubljani.

V 8. l.: Četina Franc, suplent na realni gimn. v Novem mestu, Bačar Raimel, prof. na realni gimn. v Novem mestu, Ivan Milnar, prof. na realni gimn. v Celju, dr. Ivan Vrečar, prof. na l. drž. gimn. v Ljubljani.

Po službeni potrebi so premeščeni: Neimarović Ante, prof. iz Celja v Varazdin, Vedral Ljudmila iz Novega Mesta na drž. učiteljske v Ljubljani, Globočnik Olaf, suplent na II. drž. gimn. v Ljubljani, na l. drž. gimn. v Ljubljani.

Postavljeni so: dr. Josip Vrtovec za honorarnega nastavnika za higijeno na gimnaziji v Mariboru, Ilija Hadžić za tajnika II. moške gimnazije v Beogradu.

V personalni odsek prosv. ministrstva je imenovan dosednji referent pri bančni upravi nadzornik I. Merljak.

Učiteljsstvo.

Napredovali so iz 5. v 4. II. tile učitelji: Černele Božidar, Radovan Cvetko, Verber Neza, Müller-Prelog Cecilija, Krump Anton, Aleksić Filomena, Jančar Kristina, Strehovec Pavlina, Tratar Josip, Ragh Matilda, Turnšek Silva, Benedik Stana, Ostre Marija, Vilhar Miroslav, Ferencak Marija.

Iz 4. v 3. II.: Senčar Milica, Pirnik Maks, Vokač Ivan, Volk Cecilija, Premc Irena, Kanapič Janjo, Rozman Franc, Campa Angela, Seme Marija, Zajc Franja, Rupnik Josip, Jarc Vera Fakin Franjo.

Iz 4. v 3. III.: Avbel Ivan.

Začasne učitelje so na novo nastavljeni: Znidaršič Anzelma v Naklem, okr. Kranj, Štefe Ivan v Sovoden okr. Kranj.

Belgrad, 28. nov. 1. Premeščeni so: pisarniški oficijal Stanovšek Fortunat od okrož. sodišča v Laškem na okr. sodišče v Konjicah, Okrašić Ivan za pisarniškega oficijala v Marenbergu, za kancelista pri okr. sodišču v Laškem Bernard Županc.

V Zagreb pride 130.000 kmetov

Zagreb, 28. nov. AA. Jutrišnji »Seljački glas« poroča, da se je do zdaj prijavilo za veliko kmetško zborovanje v Zagrebu 8. dec. 105.305 udeležencev. Ker niso vračunani v to število udeleženci iz Zagreba, okolice Zagreba in sreza Sombora, se lahko reče, da bo prisostvovalo zborovanju okoli 130.000 oseb. To bo najbolj obiskano zborovanje od ujednjenja pa do danes in se radi tega lahko imenuje zgodovinsko. Sodelovali bodo vsi kraji naše države. Zborovanje bodo vodili bratje Slovenci in bratje Srbi iz Šumadije in ostale Srbije. Prišlo bo okoli 200 najboljših srbskih gospodarjev, ki jih je pozval Karlo Kovačević. Kakor je bilo že javljeno, se bo vršilo zborovanje na Jelatičevem trgu, ki bo po trditvah nekaterih mnogo premahej. Ustavljen bo za časa zborovanja promet.

Zborovanje sodnikov

Belgrad, 28. nov. 1. Danes se je vršilo zborovanje sodnikov kraljevine Jugoslavije, na katerem so se obravnavale pereče stanovske zadeve. Slovenske sodnike je zastopal dr. Kravina.

Za premoč na Balkanu

Balkanska politika vesil — Beneševu posredovanje

Trst, 27. nov. x. »Il Popolo di Trieste« priobčuje daljši dopis svojega bolgarskega poročevalca, v katerem opisuje velikansko navdušenje, ki vlada po celi Bolgariji za Mussolinijevu politiko revizij mirovnih pogodb. Tržaški list ugotavlja, da pomeni bolgarski pristaneček na italijanske politične smerice mogočno ojačitev italijanskega prestiža na Balkanu.

Sofija, 27. nov. or. Tukašnja »Narodni Pravac« se peča z odnosi med Francijo in Italijo ter konstatira, da je revizija mirovnih pogodb postala del evropske politike in da ne bo mogoče več ustaviti vala ogorčenja, ki gre preko vse uležene Evrope.

Mirc, kojega lastnik je zunanji minister Burrov, piše, da je Bolgarija hvaležna Italiji zato, ker se je upela postaviti jasno zahtevo za revizijo krivičnih mirovnih pogodb. Franciji se ne bo postreglo, niti z evropske federacije, niti z oboroževanjem svojih zaveznic, preprečiti, da pride pravica do svoje veljave.

Atene, 27. nov. or. »Hymersios Typos« se peča z daljšim člankom z odnosi med Grčijo in malo antanto. List pozdravlja bližnji prihod českoslovaškega zunanjega ministra dr. Benešev v Atene ter pravi, da je mala antanta grešila, ko je leta 1922 zavrnila grško ponudbo, da se priključi mali antanti. Grčija si je med tem priborila velik ugled v med-

narodni politiki in je vesela, da se mala antanta začne zavedati, kako dragoceno bi lahko bilo zanjo grško prijateljstvo. List izraža upanje, da bo prvi oficijelni stik med Grčijo in malo antanto pripomogel k političnemu in gospodarskemu sodelovanju med temi državami. To upanje je tem bolj razveseljivo, ker se Grčija ne počuti udobno v sedanjem političnem položaju.

Pariz, 27. nov. fr. Na merodajnem mestu se odločno zanikuje vest inozemskih listov, da potuje dr. Beneš v Grčijo po nalogu francoske vlade z namenom, da poskusi izločiti Grčijo iz območja Italij prijaznih držav ter preprečiti zvezo med silami v bližnjem orientu.

Istanbul, 27. nov. or. Nikjer drugod kot pa v bivšem Carigradu se ne nudijo lepše prilike zasledovati orientalsko politiko v vseh njenih podrobnostih in skrivnostih. Istanbul je tudi danes v političnem pogledu velikanski bazar, kjer se baranta s političnimi načrti, kjer se sestajajo diplomatije in tajni agenti vseh držav sveta ter snujejo drug proti drugemu intrige na vseh poljih udejstvovanja. Zadnji sestanek turških, grških in madžarskih politikov v Ankari je povzročil še bolj živo gibanje v istambulskem političnem podzemlju. Tako je prispeala na Bospor cela jata angleških častnikov, katerim se skoraj da ni mogoče izogniti. Očitno

gre na daljne predpriprave, katerim bo kakor se vedno v orientu sledil naskok na postojanke, ki jih je zavzel vsaj za enkrat italijanska diplomacija.

Turško-grško-italijanski sporazum, ki se je podpisal dne 28. oktobra v Ankari, dobiva polegoma svojo pravilno fiziognomijo. Sam zase nima velikega pomena, toda kot del široko zasnovanega zunanje-političnega načrta, s katerim namerava Italija nasprotovati Franciji in jo v njenem vplivu na svetovno politiko oslabil in ponižati, je ankerski pakt usodopolne važnosti.

»Džumhurjet« prinaša danes izpod peresa Muharema Fejsis zelo zanimiv uvodnik o rivaliteti med Francijo in Italijo. Nesoglasij je sicer veliko, piše članekar, toda najbolj koncentrirana so ravno na Balkanu. Francija in Italija sta v tem pogledu nasledili Avstrijo in Rusijo, ki sta pred vojno bili v stalnih konfliktih radi premoči na Balkanu. Članek trdi, da se italo-francoski konflikt ne bo izboljšal na Balkanu, ampak v Afriki, vendar si pa obe državi prizadevata, da si svoje postojanke na Balkanu utrdita. Zato se je Italija trudila, da bi potegnila v svoj delokrog tudi Madžarsko in Bolgarijo in, če bi bilo mogoče, iztrgala Rumunijo iz male antante. Na vsako potezo, tako končuje list, ki jo napravi Francija, redno odgovori Italija s protipotezo.

Velik požar na Dravskem polju

Maribor, 28. nov. Okrog 4 je izbruhnil požar v Zrkovcih nižje Maribora, ki je zajel stanovanjska in gospodarska poslopja posestnikov Stelana Krajsoerja, hiša št. 9, in Fritz Lemeša, hiša št. 8. Na mestu požara so takoj prihiteli gasilci iz Zrkovcev in Dogaš, D. M. v Brinju in iz Podbrežja. Mariborski gasilci so prejeli obvestilo ob 16.26 ter so v rekordnem času 16.35 pod vodstvom Ivana Voleja odrinili proti Zrkovcem. Gasilci so sicer z esu neumornostjo pričeli z gašenjem, pri čemer so zajemali vodo iz bližnje Drave. Vendar so zgoreli trije objekti z žitom, slamo, senom in drugimi pridelki ter kmetijskimi stroji. Sumi se, da je požar podtaknila zlobna roka. Povzročena škoda znaša okrog 300.000 Din, medtem ko znaša zavarovalnina 50.000 Din. Mariborski gasilci so se vrnili ob 19.

Učiteljski zbor napravi turnejo po Romuniji

Belgrad, 28. nov. 1. Kakor smo že poročali, namerava pevski zbor učiteljev v Ljubljani prirediti v začetku marca veliko pevsko turnejo po Romuniji. Za to veliko turnejo so vse priprave končane. Kakor smo iz merodajnega mesta počen, vlada v Romuniji za ta nastop slovenskih učiteljev veliko zanimanje. Danes sta v Belgradu predsednik pevskega zbora Drago Zupancič, učitelj na gluho-nemnici v Ljubljani, in prof. Kumar, zborov pevovalca, ki sta pri merodajnih krogih posredovala in dosegla, da je pokroviteljstvo za to turnejo sprejela Nj. V. kraljica Marija. Zato je uspeh turnee brez dvoma še bolj zagotovljen.

Delavska vlada dobila zaupnico

London, 28. nov. kk. Predlog nezaupnice konservativcev je bil danes v poslanski zbornici odklonjen z 299 proti 234 glasovom. Poslanec delavske stranke Simons je pri glasovanju, ko je šel mimo konservativnega lorda Wintertona, lordu nekaj zaklical, kar pa se med velikim hrupom ni razumelo, in ga udaril s tiskanim dnevnim redom po obrazu. Po končanem glasovanju se je moral za to opravičiti. Politiko vlade je najtopleje branil finančni minister Snowden in omenil, da ni mogoče pričakovati, da bi Anglija prevzela vsa bremena in za zamenjavo ničesar ne dobila od dominionov.

Kriza Tardieujeve vlade

Pariz, 28. nov. kk. Položaj Tardieujevega kabineta, ki je zadnji teden zelo omajen radi afer, grozečih po Oustricovem skandalu, je ponovno zelo omajen. Za pravosodnim ministrom Peretom sta danes dimisionirala državni podtajnik za lepe umetnosti Eugén Laugier in državni podtajnik za javna dela Falcoz, radi razkritij o poslovnih zvezah s propadlim banko. Laugier pripada neodvisnim radikalom, Falcoz pa je eden od onih radikalnih socialistov, ki so svoječasn pristopili k Tardieuju.

Turški zunanji minister obišče Sofijo

Sofija, 28. nov. kk. Turško poslanstvo potrjuje pravilnost romunskih vesti, po katerih bo turški zunanji minister Tefvik Ruždi bej na povratku iz Rima v Ankaro obiskal bolgarsko vlado. Njegov prihod se pričakuje začetkom decembra in bo ostal tam dva do tri dni. Z uradne bolgarske strani se izjavlja, da se bo pri tem obisku podpisala turško-bolgarska pogodba za pravno pomoč, da pa sicer ni nobenih posebnih političnih vzrokov za pot turškega zunanjega ministra v Sofijo, ki jo bo smatral za čin vljudnosti.

Preureditev poljskih železnic

Varšava, 28. nov. kk. Z naredbo predsednika republike se nameravajo preurediti poljske državne železnice v privatna podjetja, da se jim s tem omogoči najetje večjih kreditov.

Obsojeni komunisti

Belgrad, 28. nov. AA. Državno sodišče za zaščito države je izreкло danes obsodbo v procesu proti Kolomanu Horvatu, zidarju iz Novega Sada in drugom radi komunistične propagande. Obsojeni so Koloman Horvat na tri leta robije in 5 let izgube častnih pravic, Mihajlo Lamdoš, čevljar na poldrugo leto robije in 5 let izgube častnih pravic, Šandor Heredek, kmet iz Maredika na 3 leta robije in na 5 let izgube častnih pravic, Fr. Hubert, zidar iz Novega Sada na 5 let ječe in 5 let izgube častnih pravic, Mihajlo Iles, zidar iz Novega Sada na 5 let robije in na 1 leto izgube častnih pravic, Josip Akta, mizar iz Novega Sada, ki je pobegnil, na 7 let ječe in trajno izgubo častnih državljskih pravic. Oproščena sta bila Pavao Iles, zidar in Ivan Hubert, poljski delavci iz Novega Sada.

Slab dan ital. finančnega ministra

Prvi slučaj, da je fašistični poslanec doživel v parlamentu ostro kritiko

Rim, 28. nov. kk. Novi nemški poslanik von Schubert se je danes osebno prijavil pri Mussoliniju in mu izročil svoja pisma.

Rim, 28. nov. kk. Kako zelo je vladna akcija za znižanje cen vznemirila vse duhove, je razvidno med drugim tudi iz tega, da se je danes morda prvič v času fašističnega režima podelila fašističnemu ministru izrečno slaba ocena. To se je zgodilo finančnemu ministru Mosconiju, kateremu so večkrat razni govorniki v proračunu ostro odgovarjali glede mnogih točk. Finančni minister ni mogel tajiti, da so v letnem obračunu mnoge postavke ostale brez zadostnih potrdil in da so posebno mnogi državni postranski obrati daleč prekoračili svoje proračune (za 7 milijard v 7 letih). Kljub temu Mosconi ni smatral za potrebno, da bi se uvedla v teh zavodih direktna državna kontrola, ker so privatnega značaja, dočim so poslanci zahtevali, da se mora tudi za te zavode vršiti kontrola bilanc v parlamentu. Dalje je finančni minister Mosconi navedel glede zahtev, da se morajo tudi davčna bremena urediti po razmerju 1:4, da se to razmerje, ki velja sicer za živila, ne more dovoliti. Tudi smatra, da bi bil nov način obdavčenja, s katerim bi davčna oblast učinkoviteje zagnala kapital in omr-

lila veljavni davek za trošarino, vsaj zaenkrat neizvedljiv.

Vse te točke so današnji večerni listi vljudno, toda odločno odklonili. »Lavoro fascista« smatra zahtevo ministra, da se mora razmerje 1:4 prilagoditi vsem nabavnim stroškom, za neizvedljivo, ker ni mogoče vladati s tako mehanično formulo. Isti list je mnenja, da po današnjem davčnem sistemu ostane nezaščiten preveč tekočega kapitala, in obžaluje, da je minister odklonil vsak predlog reforme. Slično se izjavljajo tudi drugi listi. Ta sklenjena fronta proti fašističnemu ministru je kot prvi pojav v fašističnem režimu vsekakor zanimiva in lahko postane za nadaljnjo usodo Mosconija tem odločilnejša, čim bolj se bo videlo, da je inspiriran. Med tem pa se vodi dalje boj za znižanje življenjskih potrebščin. Sedaj so sklenili tudi voditelji industrije, d obodo znižati delež dobička upravnih svetnikov za 25%. Državna oblast priporoča splošno varčevanje in svari pred takozvanim fortizmom. Zaenkrat pa skoro še ni opaziti, da bi se bile cene res občutno znižale. Privatni trgovci uveljavljajo zase, da prilagoditev cen za življenjske potrebščine na formulo 1:4 ni mogoča, ker znaša obdavčenje zaenkrat še mnogokratni te formule. Posebno poljedelstvo pa izjavlja, da že sedaj dela brez vsake koristi in da bi pri nadaljnjem znižanju izročeno pogin.

O davku na poslovni promet

Pojasnilo centrale industrijskih zvez

Belgrad, 28. nov. AA. V imenu ožjega medzborničnega odbora za vprašanje skupnega davka na poslovni promet je dala centrale industrijskih korporacij vsena zbornica in organizacija, ki so tam zastopane, to-le pojasnilo:

Na državni konferenci, ki se je vršila od 14. do 21. novembra v Belgradu v svrhu priprave materiala za uvedbo skupnega davka na poslovni promet, se je razpravljalo o tehle skupinah: 1—49 o zemljiških pridelkih, 50—90 o živinskih proizvodih, 103—108 o industrijskih proizvodih, 273—369 o rastlinskih in perutninskih proizvodih in njihovih izdelkih.

Glede mnogih predmetov je prišlo do konkretnih sklepov, manjši del materiala in predmetov pa je bilo treba odložiti. Izkušnja na državni konferenci so pokazala, da je nemogoče pripraviti vse material za vse skupine v tako kratkem času, da bi stopil zakon o skupnem davku na poslovni promet v življenje že 1. januarja 1931. Po drugi strani se je ugotovilo, da ne bi bilo primerno in združeno z neprilicami, če bi skupni davek na poslovni promet stopil v veljavo samo za posamezne skupine in predmete, drugi pa da bi

ostali pod starim davkom. Zato je ožji odbor spoznalno z zbornicami in organizacijami, katerih zastopniki sodelujejo pri tem delu, zaprosil finančnega ministra, naj stopi v veljavo vsa tarifa tega zakona, odnosno da prva tarifa tega zakona, ko stopi v veljavo, obseza vsaj vse važnejše predmete, v kolikor bi se mislilo, da se naj v obče pri njih uporabi skupni davek na poslovni promet. Zato je predana prošnja finančnemu ministru, naj stopi zakon v veljavo šele 1. aprila 1931.

V svrhu poenostavitve in pospešitve priprav za izdelavo tega zakona je sklenjeno, da se bodo predmeti in skupine, ki niso prišli v razpravo v konferenci, razpravljali pisмено med gospodarskimi organizacijami. Državna konferenca naj bi se zdaj ne sestajala drugače kakor v nujni potrebi, če bi se pisnimim putem predmeti ne mogli predebatirati in sprejeti sklepi. V začetku januarja bo državna konferenca v Zagrebu, kjer se bodo predebatirale te-le skupine: koze, les, železo in druge kovine in njihovi izdelki. Do začetka januarja bodo zbornice in organizacije ugotovile definitivne podatke za te predmete in skupine glede na skupni davek na poslovni promet.

Belgrajske vesti

Belgrad, 28. nov. m. Te dni se vodijo pogajanja finančnih kapacitet v Belgradu, Zagrebu in Ljubljani za ustanovitev velike družbe za zgraditev javnih skladišč v celi državi.

Belgrad, 28. nov. m. Zagrebške zbornice so poslale ministru za socialno politiko vlogo, v kateri prosijo, da se dosedanja bremena za zavarovanje ne zvišajo.

Belgrad, 28. nov. m. Vprašanje zgraditve mostu pri Ruščuku je ostavljeno z dnevnega reda. Pač pa je definitivno urejeno vprašanje, da se zgradi most pri Brzi Palanki.

Belgrad, 28. nov. m. Jugoslovansko-bolgarska mešana komisija, ki je v Sofiji razpravljala o vprašanju dvolastništva, je končala svoje delo. Naša delegacija se je vrnila v Belgrad. Komisija se prihodnje leto ponovno sestane in bo uredila vprašanja, za katera se sporazum še ni dosegel.

Belgrad, 28. nov. m. 30. novembra bo v Belgradu zborovanje zastopnikov bank.

Podrobnosti o umoru Kitajca v Kosezah

Dodatno k našemu poročilu na četrti strani o umoru Kitajca v Kosezah navajamo še tele podrobnosti:

Truplo v vodi, v pontikovalnici, so našli prav za prav otroci, ki so se tam okoli igrali. Vrečo v vodi so opazili že v četrtek, mislili pa so, da so v njej macke ali druga mrhovina. Včeraj popoldne pa so otroci z dolgim drogom drezali v vrečo in jo prevračali. Tako so opazili človeške noge. Prestrašeni so se otroci razbežali in hiteli obvestiti starejše o človeških nogah v vodi.

Policija je bila smeti ves večer na delu, da bi ugotovila identiteto umorjenca. Poiskala je tudi nekaj kitajskih krošnjarijev, stanujočih v Ljubljani in jim naročila, naj se zgleda danes, v soboto, pri policijski upravi. Policija bo te Kitajce odvedla v Dravljico. Računa namreč s tem, da bo kdo od teh spoznal umorjenega Kitajca. Ni tudi izključeno, da je nad Kitajcem izvršil roparski umor kakšen domač zločinec.

Otvoritev modernizirane mestne klavnice v Celju

Celje, 29. nov. Priprave za gradnjo prve mestne klavnice v Celju na sedanem mestu so se pričele v letu 1897 na takratnem okoliškem ozemlju. Gradnja po načrtu mestnega stavbnega urada je bila razpisana v okt. 1897 na podlagi sklepa obč. sveta. Stavbna dela so se izvršila pred l. 1899 in sicer strojne dobave je dobavila tvrdka Brand in Lhuillier v Brnu, ki se je sedaj združila v Prvo brnsko strojno tovarniško družbo. Naprava je začela obratovati leta 1898 in je bila za tedanje tehnično najmodernejša. Obrat se je vršil na parni pogon. Hlajenje mesa pa s pomočjo žveplenostne kisline.

V teku 30 let je postala naprava vedno bolj nezadostna, deloma radi obrabe, deloma radi premajhne kapacitete za vedno bolj naraščajoč razvoj mesta. Strojne naprave so se vsako leto podaljševale in povečevale. Kljub vsemu temu pa v zadnjih letih ni bilo več mogoče zadostovati potrebam. Posledice, ki so se pokazale na pokvarjenem mesu, so bile nevzdržne. Zlasti izolacija in hladilnica nista odgovarjali potrebam.

Radi tega je občinski svet leta 1928 sklenil prepotrebno popolno obnovo in razširitev hladilnice in izdelovalnice za led. Obnova se je pričela v jeseni leta 1929 in je bila v letu 1930 končana. Strojnica in kotlarna sta se preuredili v hladilnico. Za strojnico, skladišče, kotlarno in novo izdelovalnico za led so se napravili novi prizidki. Na novo se je postavila konjska klavnica ter prizidek za stranišče. Med bivšo strojnico in kotlarno se je napravil oddelek za hladilnik zraka, v podstrešju pa rezervar za toplo in mrzlo vodo.

Strojne naprave je dobavila prva brnska strojna tovarniška družba ter kompresorje, ki zmorejo do 80.000 kalorij, dalje hladilnico zraka, nasoljevalnico, hladilnico za konjsko meso. Hladilna naprava proizvaja 275 kg ledu na uro. Pogon je električen z električnim motorjem 60 kw. Klavnica ima lasten transformator za 50—70 kw. Vse električne instalacije je izvršila tvrdka Elin. Instalacijo transformatorjev in drugih električnih naprav je izvršila mestna elektrarna. Ostala dela so izvršili celjski obrtniki.

Otvoritev ene izmed namodernejših klavnice, čeprav ne v največjem obsegu se je izvršila danes ob pol 4. Pred klavnico na dvorišču so se zbrali občinski odborniki, zastopniki mesarske obrti iz Cella in okolice. Pred več kot 50 gosti je spregovoril prvi načelnik klavniskega oddelka, občinski svetnik, načelnik mesarske zadruge Franc Rebevešek. Omenjal je uvidenost občinskega sveta, ki je že leta 1928 izvolil odsek trojice za modernizacijo ter votal na prejšnj 1.500.000, pozneje pa še 200.000 dinarjev.

Zupan dr. Gorican je pohvalil omenil vse, ki so sodelovali pri izgradbi sedanje moderne klavnice ter slavnostno otvoril novo klavnico. Gostje so si ogledali pod vodstvom mestnega inženierja Prostovška in načelnika Rebeveška vse naprave. V prostorih hotela Posta je bil mal prizgrižek, pri katerem so se izrekle napitnice. Podnačelnik Permozer iz Gaberje je v imenu mesarske zadruge izročil Francu Rebevešku lepo diploma.

Mestna klavnica celjska predstavlja danes radi svojega elektrificiranega obrata eno izmed najmodernejših klavnice v Jugoslaviji.

Drobne vesti

Newyork, 28. nov. Z. Po vseh združenih državah razsajajo silni snežni viharji, katerih žrtev je bilo nad 80 oseb.

Sevilja, 28. nov. AA. Oblastva so odkrila skrito zalogo razstreliv, ukradenih iz vojaških arzenalov.

Drž. razredna loterija

Poročilo iz kolekture Ant. Golež, Maribor :: Aleksandrova cesta šte. 42.

Zrebanje V. razreda, 20. kola, petnajsti dan, 27. novembra 1930. — Izžrebani so bili sledeči dobitki (za event. tiskovne pogreške se ne odgovarja).

200.000 Din št. 36750.
40.000 Din št. 16021, 93357.
10.000 Din št. 58024.
4.000 Din št. 16979, 22306, 39975, 52655, 87774, 98722.
2.000 Din št. 1593, 1641, 7076, 9818, 12605, 13190, 16547, 23695, 24491, 25173, 32557, 32879, 33470, 34894, 38793, 39250, 39408, 40100, 40707, 41287, 42078, 42660, 43609, 44384, 45469, 46571, 50054, 51268, 53865, 56794, 65227, 65380, 66068, 69235, 70058, 71322, 73592, 79529, 80828, 83230, 83305, 83905, 86186, 88234, 89471, 93997, 95268, 95379, 96148, 96395, 96432, 98068, 99554, 99954.

Mislimo na konec!

Gospodarsko socialne slike iz delavsko-kmečkih krajev - Apel voditeljem velepodjetij

Orna, 27. novembra.

V časopisih čitam, da 1 kg pšenice stane v Vojvodini ca 1.5 do 1.8 Din, seveda na veliko. V Črni pa je pšenična moka po 4 do 4.5 Din, a pšenični kruh po 6 do 6.5 Din za 1 kg. Od producenta do konzumenta se je blago podražilo torej za ca 300%. Toliko ni zaslužil seveda en sam človek, ampak več njih: prevozniki, mlinarji, trgovci, peki in mogoče še kak posrednik.

Se več kakor ti pa zasluži mesar. Žito oziroma moko je treba pripeljati po več sto kilometrov daleč, tukajšnji mesarji pa ne hodijo po živino tako daleč, temveč jo kupijo kar od tukajšnjih okoljskih kmetov po 5 do 8 Din za 1 kg žive teže; za teleta plačujejo malenkost več. V klavnico gonijo razen telet skoraj izključno same krave, a za meso pravijo, da je volovsko, in da je zato po 18 Din 1 kg.

Ce mesar kupi 1 kg žive teže recimo po 6 Din, meso pa prodaja po 18 Din, je torej pri enem samem kilogramu zaslužil ca 12 Din ali 200%. Ali ni to preveč? Zakon pravi, da se sme zaslužiti samo 25%; na odpadke in režijske stroške pa je 175% vendarle preveč. Teletina in kravice (prav za prav volovsko) meso brez kosti je seveda dražje. Seveda je treba poudariti tudi izgube, ki jih lahko ima, če da e na kredit. In tega je danes mnogo. Vendar so cene vseeno pretirane.

Tem sorazmerno ali nesorazmerno večje so cene tudi drugim življenjskim potrebščinam. — Tako je najbrž po vseh industrijskih krajih, najsi bo režijska večja ali manjša.

Ce bi delavec in nižji državni uslužbenec malo boljše zaslužil, bi se človek že zadovoljil s tem, da ne bi imel deficita. Ne gre tu za tega ali onega, ampak za ves tako zvani proletarski sloj. Le malokateri izmed teh zasluži toliko, da lahko

izhaja; velika večina ostalih se pa deli na dvoje: na one, ki zaslužijo malo in premalo, in na one, ki ne zaslužijo nič, število teh se pa vedno veča.

Komu gre torej najslabše? — Prvemu producentu (t. j. kmetu), ki za svoj celoletni in včasih tudi za večletni trud ne dobi za blago niti toliko, kolikor zahteva davkarja; konsumentu, ki zasluži malo in premalo, da se mora prebijati skozi mesec s kreditom in končno še z deficitom; a najslabše gre onemu, ki ne zasluži nič in zato tudi nikakega kredita nima. Vsi merodajni naj bi se zavzeli za to, da število teh ne bi in ne bo preveč naraslo. To zahteva interes skupnosti.

Senovo pri Rajhenburgu, 27. novembra.

V neposredni zvezi z rudarsko krizo je kriza trgovstva in obrtništva. Sedaj bi moral biti obrtniški in trgovski promet na višku, je pa ravno nasprotno. Kupna moč prebivalstva je padla daleč pod ničo. Mislím, da to ni promet, če se praznijske stelaže z blagom ter se polnijo knjige z imeni in vsotami, ki bodo Bog ve kdaj saldirane. Denarja pa ni. Vprašaj trgovca, kateri predmet mu najbolj gre, pa se ti ironično nasmehne: »Svinčnikov še največ porabim.«

Ceprav je kriza splošna, je še en vzrok, ki ga ne moremo prezreti: Malo rudarjev je, ki bi ob plačilnih dneh dobili kaj drugega kakor plačilni list, izpolnjen s številkami. Odtegnjena je plača, ne dobe pa denarja, s katerim bi mogli sami razpolagati, kajti radi praznovanja in slabega zaslužka so se zadolžili v rudniškem konzumu za živila, sedaj se pa iz teh dolgov ne morejo izvleči. Govorim z rudarjem kopačem:

»Tri mesece že nisem dobil nikakršne plače.«
»Pa gotovo ne hodite zastonj na delo. Ste pa vzeli blago, da vam sedaj odtegujejo.«

»Res skoraj zastonj, če niti štiri kovače ne zaslužiš, delati moraš pa tako, da skoraj jezik visi od tebe. Potem pridejo razni odtegljaji, bratavska skladnica, davek itd., ostalo ti pa zaseže rudniški konzum, navsezadnje pa še tobaka nimaš s čim kupiti...«

To je dovolj jasna slika rudarske bede. Delavec je od razmer prisiljen sprejemati svoje plačilo v blagu. Iz tega sledi, da ima družba od delavca dvojen dobiček, prvi od njegovega dela, drugi pri blagu, s katerim ga plača, odnosno za sprejeto blago plačo odtegne. To je pa v veliko škodo vsemu gospodarskemu življenju, ker denar ne pride v obtoč, ker ostane v rokah podjetja. To je velik vzrok, da se trgovsko-obrtni promet krči, med tem ko javne dajatve rapidno naraščajo. Ves dobiček, ki bi ga trgovec ali obrtnik moral imeti pri nadrobni prodaji, mu požre kredit, za katerega pri dolžnikih absolutno ne more zaračunati nikakih obresti, ker v mnogih slučajih ne dobi plačano niti blago. Zato tudi kmet ne more svojih odličnih pridelkov vnovčiti po primerni ceni, ker ni kupec.

Slovenija je v primeri z ostalimi deli države industrijsko najbolj razvita, zato bi bila naloga vseh faktorjev, da z energično gesto in globokim razumevanjem ukrenejo, da se v prvi vrsti ustvarijo za delavstvo znosni življenjski pogoji. Od kupne moči delavstva je odvisen promet in blagostanje ostalih stanov. Poudarjamo, da vlada ne more vsemu kaj, če ne bo uvidevnosti pri tistih, ki bi lahko pomagali. Če že moramo prestajati krizo, naj pomagajo trpeti še tisti, ki so socialno močni. Saj zaradi tega delničarjem raznih velepodjetij še ne bo treba biti brez gumbov na hlačah, če bi kakšen milijonek na dividendah odpadel v korist tistim, ki milijone ustvarjajo. Naj mislijo gospodje na skupnost in celoto!

Nova šola v Radomljah

Kamnik, 27. novembra.

V Radomljah je bilo v sredo 26. t. m. slovesno svojemu namenu izročeno docela prezidano, zelo razširjeno šolsko poslopje. Ob 9 je bila v cerkvi sv. maša, kjer je oskrbel izredno lepo petje domači cerkveni zbor. Nato je dekan g. Rihar v cerkvenem govoru orisal nalogo šole zlasti glede vzgoje ob sodelovanju staršev in cerkve ter ob asistenci domačega in sosednjega g. duhovnikov blagoslovil stavbo in prostore. Poleg šolske mladine in številnega ljudstva so bili navzoči tudi člani komisije za odobritev šolske stavbe okr. načelnik g. dr. Ogrin, okr. šolski nadzornik g. Lukežič, zdravnik g. dr. Polc in od banske uprave gradbeni nadzornik g. Othol, ki so izvršili ogled stavbe in izjavili, da se je stavba vsestransko posrečila, tako da je ta šola ena najlepših v vsem okraju. G. okr. načelnik je izrekel zahvalo onim, ki so se največ trudili za stavbo, predvsem domačemu županu g. Pavlinu, županu iz Volčjega potoka g. Pogačniku, šolskemu upravitelju g. Kristofu in celotnemu šolskemu odboru, pa tudi občanom obeh vsolanih občin, šolski nadzornik g. Lukežič pa je poudaril pomen izobrazbe in vzgoje za narod in državo.

Stroški, ki znašajo nad 400.000 Din, so se krili deloma z obstoječim stavbenim fondom, deloma z banovinsko podporo in posojilom. Otrokom in soseščanom bo stal ta dan kljub velikim žrtvam pri tadanju šole v lepem spominu.

Povečana občina Motnik

Motnik, 27. novembra.

Z veseljem smo pozdravili uradno poročilo iz Belgrada z dne 24. t. m., da so se končno uredele meje občin v občinah Motnik in Trojane. Sosednja meja naših občin je bila zelo neprimerna. Poselniki iz Zg. Motnika, ki imajo samo 10 minut do trga Motnik, so morali hoditi skozi trg Motnik v 8 km oddaljeno občino Sv. Jeronim. Cela katastralna občina Zg. Motnik, katere je do sedaj pripadala pod občino Sv. Jeronim, okraj Celje, spada po novem pod župnijo in šolski okoliš Motnik. Vedno in v vseh ozirih so bili nerazdružljivi zvezani z Motnikom, samo ločila nas je politična oblast in svoj čas dežela meja. To pa je sedanjno odredbo ministrstva vse prenehalo in nas je združilo v eno strnjeno celoto. Da se je ta združitev občine po dolgih petih letih, kar se je pričelo na to misliti, uredila, je zasloga župana g. K. Novaka iz Motnika, ki gleda vedno na to, da blagostanje njegovih občanov množi in da se vsaka eventualna neprilika odpravi.

Gostilja z ukradenim praščem

Ljutomer, 27. novembra.

Ne v Ljutomeru, tam v Vogričevih, onstran braneškega gradu, živi v Lipovčevi hiši sama zase Cimermanova — recimo — Spela. Edina prasca je redila, da bi imela za sveti dan in za »žegen ob vžvici«, klobaso pa še navrh. Kar za glavo se je prijel, ko je preteklo soboto zjutraj prinesla prascu zajtrk, a njega nikjer in od nikoder. Kdo mu je odprl hlev, kam je šel vasovat? Zbeganjava okoli hiše, po vratih se napoti k sosedu. Kar v bližini hiše pa na dno travo vso krvavo, zraven pa drobovje in noge svojega edina. Tatovi so prasca ukradli, zaklali, osnažili in odnesli. Kam? Zandarji morajo poiskati pravico in prasca. Preplašena, da bi ji kaplja krvi ne kanila, ko bi ji zarezal vrat, je Spela pripovedovala svojo nesrečo orožniku od Male nedelje. Orožniki pa poznajo poti in ljudi. Kar nepovabljen se napoti gosp. orožnik v M. k hiši, kjer so takrat imeli gostijo. Vsega je bilo dovolj, en gost več ali manj... Pa se je gosp. orožnik previdno oziral okoli, iz radovednosti je pogledal celo »na hišo« (podstrešje). Glej ga no! Zakaj je pri tej hiši na podstrešju prasca obežajo. Razpolovljen in osnažen, brez drobovja in nog, a še v lastni koži je na tem podstrešju visel prasec Cimermanove Spele iz Vogričev. Saj Spela pozna svojega edina, zaključili so gostijo, razpustili veselo družbo in se podali vsak na svoje, nekateri ne ravno prostovoljno. Saj bi še lahko lušno bilo na gostiji. Pa, kaj hočeš? Cimermanova Spela pa si je drugi dan z žalostnim veseljem odpeljala na dom telesne ostanke svojega edina.

Dva dni pozneje so v isti vasi, pri Novaku, na isti način ukradli gošo pitano svinjo. Niso se zvovali, na kateri gostiji bo prišla na mizo. — Tukaj je večkrat slišati o sličnih ponočnih gostih, ki obiskujejo svinjske hleve in kurnike

V gnezdih predmestne bede

Sprehod po belgrajskem predmestju

Belgrad, koncem novembra.

Redkokdaj stopi noga tuje, ki pride v Belgrad, v tako predmestje. Vsekdo se zadovolji s pogledom na visoke impozantne zgradbe s tisočimi zabavišči in z vele mestnim življenjem, ki vrvi neprestano mimo njega. Zadovoljijo ga krasne luksuzne izložbe, koder se boha bogatstvo. Če slučajno naleti na siromaka v razgrizanih cunjah, v katerih komaj kdaj zaslediš nekdanjo obliko suknje ali obnošenega fraka, si misli, da tako pač mora biti. Res je: v Belgradu je veliko bogastva, ki močno zakriva velikansko bedo in revščino tisočih bednikov, ki jim je usojeno, da žive ob največjem pomanjkanju in dnevnih skrbih za vsakdanji kruh, ravno v tem mestu.

V dobri uri iz centra prestolnice prideš do nizkih, umazanih hiš. Niti ena izmed njih ni dvignila glave nad druge, razlikujejo jih samo po zunanji obliki, ki je kaj pestra: tu stoji nizka hiša s široko streho, ki je pokrita s korci, poleg nje čepi druga, na kateri kakor spoznaš madžarskega gospodarja in tretja zopet je čisto južnjska last bogvekakšnega Turka. V predmestju si. To občutiš ob slehernem koraku. Zrak je pomešan s tovarniškimi dimom, ki se nizko valj po zamazanih ulicah. Vmes ti udarja smrad, ki prihaja iz kleti in drugih zaslinjenih stanovanj predmestnih prebivalcev prestolnice.

Obstal sem pred telegrafskim drogom. Na njem je bil prilepljen listič, iz katerega sem komaj razbral oglas, da se v prvi hiši oddaja »stan za samca«. Napotil sem se proti hiši, ne da bi imel namena najemati tukaj svojo sobo, ampak da si ogledam podrobneje notranjost takele predmestne hiše. Skozi nizka hišna vrata sem stopil po temnem, ozkem hodniku v »avlijo« (na dvorišče). Tam se je igralo troje otrok, razgrizanih in zamazanih. Poleg njih je stala starikava ženska.

»Sta traziš?«
»Čuo sam, da se ovdje oddaja stan za samca.«
»Eto ti ga kod mene!«
Sel sem z njo. Med potjo mi je pravila, da je soba lepa in snažna in da jo sami ne rabijo. Peljala me je po sipnicah navzdol. Ze med potjo se mi je ustavljal korak. Stene ob straneh stopnišča so bile vlažne, da je po njih počasi polzela črna voda, ki pa nikakor ni mogla zamazati že čisto črnega zidovja.

»Eto ti stan!«
Odprla mi je v majhno, skoraj čisto temno sobo, kjer sem ob največjem napenjanju svojih oči mogel zapaziti posteljo, napolnjo podri umivalnik in fotelji, ki je imel k sreči le tri noge. Kar je bilo svetlobe, je prihajala iz majhne okrogle line, ki je gledala na dvorišče. Povprašal sem za ceno.

»Tristo dinara bez veša (pranja perila) i bez svetla (luči).«

»A gde je vaš stan?«
Oddlenila je malo večjo sobo, ki je služila šesterečlanski družini za kuhinjo, obednico in spalnico. Sosednje sobe ne »rabijo«. Gospodar družine dela v bližnji tovarni, pa ne vsak dan. Ob tednu prinese domov deset »banki« (kovačev). Ona pere nekaterim »boljšim« družinam v mestu in tudi nekaj zasluži. Iz njenega obraza je gledala lakota in tudi že tista strašna vele mestna kuga — jetika. Otroci sami majhni, najstarejši imel deset let, so bili že zapisani smrti. Vlažno stanovanje, lakota in umazanost so najboljši pogoji za to bolezen.

Ženski sem rekel, da bom še premislil in sem šel. Dovolj sem videl v eni sami hiši, kjer je navadno stisnjenih po petdeset ali še več stanovalec. Stopil sem v prvo gostilno ob cesti. Pogled v predmesno gostilno ti nudi povsem drugačno sliko, kakor pogled na široko kmečko krčmo.

V gostilni se je nagnetlo ljudi sumljive vnanosti, med njimi pet deklet. Zdelo se mi je, da sem zašel v kako obpristaniško krčmo, ki slove radi svojih glasnosti. Gosti so bili po večini delavci, brezposelnici, cigani in tudi berači. Pili so »rakij« in to skoraj tako, kakor pri nas pijo vino. Pogovor je bil živahen, izrazi pa so kazali na najnižjo sodrgo. Dekleta niso zaozlostila v ničemer za moškimi. Leglo nemorale so te gostilne in najnižjega izkoriščanja. Po teh krajih gospodarijo vse vrste bolezni, ki se z neverjetno naglico širijo po vseh predmestjih.

Nemorala, ki je ne manjka tudi v mestu samem, se kaže najbolj v statistiki. Nedavno je bila objavljena statistika rojstev v preteklem letu, ki pove silno veliko. Lansko leto se je rodilo 4141 otrok, od teh se je rodilo nezakonskih 530, kar je osmina vseh rojenčkov. Ta številka pa je tudi največja v zadnjih treh letih. L. 1928 se je namreč rodilo 482 in l. 1927 399 nezakonskih otrok. Število otrok, rojenih izven zakona, se je v dveh letih

dvignilo za 131. Če pomislimo, da se je samo v treh letih rodilo v Belgradu 1711 nezakonskih otrok, pove ta številka nekaj groznega.

»Zweikinder-System« se uveljavlja v veliki meri tudi v prestolnici. Od teh 4141 novorojenčkov je 1526 prvorojencev in 1015 drugorojencev in le 1600 otrok odpade na število tretjega, četrtega ali petega otroka v družini.

Tako zvane »boljšee« družine se branijo otrok. To spričuje najboljše dejstvo, da se je rodilo otrok trgovskih staršev le 400, torej skoro desetino vseh novorojenčkov v preteklem letu. Bela kuga se naseljuje tudi med delavci, katerim pripade od celega števila samo 637 otrok.

Število rojstev v Belgradu z ozirom na rastočo prebivalstvo prav nič ne raste. Od predlanskega leta je padlo za 30, dočim se je naselilo v tem letu v prestolnico gotovo par tisoč novih prebivalcev.

Slika, ki jo nudijo belgrajska predmestja, je silno žalostna. Beda in pomanjkanje z dnevi raste, življenje postaja dražje in treba bo silovitega dela, da se zajezi siromaštvo deset tisočev in da se vsaj malo dvigne morala.

Ogenj uničil domačijo reveža

Murska Sobota, 27. novembra.

Iz Beltincev poročajo: Dne 25. t. m. je zadela Rajnarja Jožefa velika nesreča. Predpoldne je hipoma plamen objel vso domačijo. Na kraj požara je takoj prihitelo od blizu in daleč staro in mlado. Prihiti so tudi gasilci. Domačije pa kljub veliki požrtvovalnosti niso mogli rešiti. Zgorelo je vse: hiša in gospodarsko poslopje. Rešiti so mogli samo živino.

Zalostna usoda Rajnarjeve domačije je zbudila v vsej okolici splošno sočutje. Rajnar je oče 10 otrok in je z družino že dosedaj živel v velikem pomanjkanju. Imel je samo domačijo in 5 oravov zemlje. Požar mu je sedaj uničil vse bogastvo. V nesreči ga tolaži požrtvovalnost dobrih src, ki so mu priskočila na pomoč.

Pes odgriznil pol ušesa

Vič, 27. novembra 1930.

Med uslužbenci pečarja Herffela na Glincah na Tržaški cesti je tudi mladi komaj 14letni vajenec Bernik, ki prihaja v delavnico vsako jutro zgodaj da pomeče in pripravi vse potrebne. Prišel je na svoje delo tudi včeraj zjutraj 26. t. m. Ko je po delavnici nekoliko pomečel, je šel ven, da bi prinesel posodo za smeti. Zunanaj na dvorišču je prikljčenjen hud pes. Vajenec je zanj dobro vedel, ker je že nekaj časa rslužben v omenjeni pečarnji. Tudi to mu je bilo znano, da je pes silovito hud in da maločkoli pozna, vendar ni, kakor trdi sam, na psa prav nič mislil, ko je prišel na dvorišče. Sicer pa se je doma materi, pripovedujoč ji to in to glede službe, sam hvalil, da imajo zelo hudega psa, da pa je do njega prijazen in da mu nič neče. Toda, kakor se je izkazalo, se je kruto varal in bo pomnil hudega psa vse življenje.

Domača hči je namreč zaposlena pri domačih opravilih imela opravka tudi na tistem mestu, kjer je prikljčenjen pes. S strahom je sedaj opazila, da tam ob zidu sloni vajenec, silovito ihtel in jokajoč ter ves v krvi. Ugotovila je grozno dejstvo, da mu je pes odgriznil pol ušesa od zgoraj in ga požrl. Na vprašanje, kaj je imel s psom, je rekel, da ni on nič hotel toda dvomi, da pes nič neče. Možno je pa tudi, da pes vajenca, ki je še malo časa pri hiši, ni spoznal in ga tako temeljito popadel. Vajenec je šel takoj k zdravniku, ker mu je začel vsled bolečin zatekati obraz, zdravnik pa ga je adlal v bolnišnico, kjer se zdravi. Pes je zdrav, toda star potuhnjjen volk.

★ Pri prehlajenjih, hripi, vnetju vratu, zabreklosti bezgavk, živčnih boleznih, trganju v udih dobro dene, ako se s pol kozarcem naravnega »Franz-Josef« grenčice poskrbi za vsakodnevno izpraznjenje črev. Po izjavah vseučiliških klinik se odlikuje »Franz-Josef« voda po zanesljivem učinku ob zelo prijetni porabi. »Franz-Josef« grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

palmira
shampoo

za gospode i gospe

lepo rodi in
zdravlju godi

Nova jadranska proga

Na jadranski progi, ki bo vezala Belgrad, Kragujevac, Kraljevo, Mitrovico, Peč in Podgorico s Kotorjem, delajo z veliko vnemo. Razumljivo je, da grade samo nekatere odseke te proge, dočim drugod še niso pričeli z delom, največ zato, ker primanjkuje denarnih sredstev. Tako je v delu prvi del proge Belgrad—Lazarevo—Kragujevac, kjer grade dva velika tunela. Ostala gradbena dela pa se bodo na tem odseku začela prihodnje leto. Drugi del proge od Kragujevca do Kraljeva je že gotov in izročen prometu. Tretji del od Kraljeva mimo Raške do Mitrovice bo pa dograjen do 1. maja 1931, na kar bo izročen prometu. Kratka proga od Mitrovice do Prištine pa je ilak gotova, saj je to del stare proge Skopje—Mitrovica. Najživahnjeje pa napreduje sedaj dela na odseku od Prištine do Peči. Zadnjega dela proge od Peči do Kotora pa še ne grade, vendar je verjetno, da jo bo mogoče v naslednjih letih dograditi. Proga od Kraljeva do Mitrovice, ki bo začela obratovati prihodnje leto, je brez dvoma izredne strateške kakor tudi narodnogospodarske ter turistične važnosti.

Vožnja bo na tem delu izredno zanimiva in romantična. Še preden dosežemo Kraljevo, se peljemo čez dvonadstropni most čez zahodno Moravo. Ta most je edini svoje vrste v Jugoslaviji. Od Kraljeva naprej gre proga ves čas ob Ibru, ki s svojimi čistimi valovi nudi krasen pogled. Ko pridemo do Motaruške banje, ki so najboljše toplice za zdravljenje revmatizma in podobnih bolezni, zavije proga v Ibrovo sotesko, ki traja do Mitrovice. Razgled se nam odpira na visoke vrhove, porastle s sivimi gozdovi. Na levi vidimo vrh Koponika, ki nas že kar spominja na naše gorenjske velikane. Od tod zavozimo v predor, nato po mostu čez Ibar in zopet v predor. Končno se ozka soteska vendar nekoliko razširi. Prišli smo v Užice, kjer se izliva Studenica v Ibar. 12 km proč je sloviti samostan Studenica. Proga gre zopet čez Ibar po velikanskem mostu, na kar se soteska zopet zoži. Naslednje mesto je Raška in od tod gre proga po ravnini do Slatine in zopet v sotesko, ki je najbolj romantični del proge. Pred leti je bila ta divja dolina pravo zatočišče razbojnikov, danes je pa z graditvijo proge vsem tem oddlenkalo. Mimo Zvečana prispemo v Trepče, kjer je velik angleški rudnik, in nato v Mitrovico, glavno mesto Kosovskega polja, ki se prav lepo razvija. Od Mitrovice se že lahko peljemo po stari progi v Prištino, od koder bo šla nova, približno 90 km dolga proga v Peč. Gradnja tega dela ne bo težavna.

Od Peči naprej bo nova proga zahtevala velikanski tunel, ki bo dolg 7—8000 m in bo s tem najdaljši v naši državi. Sledili bodo še manjši tuneli od Andrijevice. S ta progo bo odprta prometna znamenita Rugovska soteska, ki je po naravni lepoti nedosegljiva. Proga od Peči do Andrijevice bo najdražji odsek na jadranski progi. Vsak kilometer proge bo namreč stal 6—8 milijonov Din.

Zadnji del proge od Andrijevice mimo Podgorice v Kotor bo pa prav tako zahteval ogromnih stroškov in bo nadvse zanimiv. Vendar, kakor že omenjeno, čaka ta del še na realizacijo.

Ni res

da je glavni dobiček loterije Doma služkinj konjska oprava, kakor trdi v včerajšnjem Slovincu nevoščljivi tiskarski skrat, ampak

res je

da je glavni dobiček konj ali sobna oprava za Din 6000.—. — Kupujte srečke po Din 5.—.

Kaj pravite?

Prihodnje leto bomo slavili 100letnico rojstva največjega slovenskega kritika — Franceta Levstika. Med slovenskimi članki bomo tedaj morda brali tudi znamenito željo nekdanjega ljubljanskega župana, morda enega največjih političnih spekulativcev na slovenskih tleh, dr. Coste, ki je dejal o Levstiku »Pogine naj pesel! Zakaj France Levstik je bil kritik in ni imel v svoji kritičnosti spoštovanja niti pred semim ljubljanskim županom dr. Costo.

Ni še tako dolgo zgodovinsko razdobje od tistih časov in-hvala Bogu, vse se je dosti spremenilo na boljše. Ni več ne željo visoki gospodje kritikom, niti poginejo, esaj na glas ne, samo od časa do časa jih naprosijo, naj prenehajo s svojo kritiko. Vse se je namreč od Levstikovih časov spremenilo na boljše v naši ljubi deželi, samo bojazen pred kritikom je ostala.

V Francetu Levstiku vidijo lahko časnikiarji vzgled svojega stana. Brezobzirno in borbivo, kadar je šlo za posteno stvar, tak je bil Levstik in takega se ga bomo ob stoletnici spominjali. Nihče od slovenskih časnikiarjev, čeprav vemo še za druga odlična imena v naši preteklosti, ni dosegel v tem oziru Levstika. Vendar pa je Levstikov vzgled v slovenskem javnem življenju enkrat za vselej doleten uveljavljen nad vse važno nalogo časnikiarstva — kritiko. Kritike potrebujemo danes prav tako kakor kdaj prej, pa čeprav naša kritika časnikiarjev tudi danes na prave iste osi, kakor jih je v Levstikovih časih: na čamero in celo mrtno.

Usmilite se otrok!

(Dopis iz mariborske okolice.)

Pred dnevi sem čital v »Slovenecu« glede dopolnjenosti ali celodnevne šole. V tem članku se dopisnik zavzema za samo dopolnjenost, piše tudi, kako so otroci obremenjeni dnevno 7 do 9 ur. Kaj bi rekli šole gosp. dopisnik, ki je v mestu, če bi bil tu na našem mestu.

Imam štiri šoloobvezne otroke, starejši hodi z vlakom v Maribor, ostali trije pa v 4 km oddaljeno šolo. Sedaj ko je kratak dan, so spavni cel dan na potu in v šoli. Ob 8 grede od doma ob 4 do 5 pa domov. Domov pridejo kajpak lačni. Seboj vzamejo kosček kruha, ker veste, da pri taki družini ni mogoče, da bi hodili v gostilno jest. Družine nas je 12, sedaj pa si predstavljate, kako naj se uči v takem šundru. Ker se mi otroci res smilijo, sem se obrnil že na gosp. okr. šolskega nadzornika, a on ni kompetenten. Svetoval mi je, naj se obrnem na okrajni šolski svet, česar pa do sedaj še nisem storil.

Vidite, koliko so še na slabšem naši otroci kakor oni z mesta. Zraven tega pa pridejo še dostikrat premočeni v šolo, ko jih dež ujame, ali pozimi zopet v snegu in mrazu, ko niso občejeni preveč gorke. Kdor je kolikaj usmiljen, naj se teh ubogih otrok usmili. Res je, da se morajo otroci utrjevati, ali to je že pretrirano.

Mala kronika

★ Zdravnikova izjava. Ni verjetno, da je Nikolaj Nagode nenadoma umrl na posledicah bolezni iz vojaškega službovanja, pač pa je res, da jaz kot zdravnik držim, da je pokojnik umrl na zastrupljenju. — Logatec, 27. nov. Dr. Gostiša Jože.

★ Konec stavke v podjetju M. Lajovic. V ponedeljek 17. t. m. se je vršila pri podjetju M. Lajovic razprava, ki je likvidirala nesporazum, kateri je nastal med delavstvom in podjetjem. Delavstvo se je zopet vrnilo na delo. Resnici na ljubo moramo konstatirati, da sta na razpravi zastopnika podjetja gg. Platek in Lajovic bila jako kulantna, kar je mnogo pripomoglo do obojestranske zadovoljive rešitve tega spora. Delavstvo je postopanje gg. zastopnikov podjetja z zadovoljstvom vzelo na znanje, ter bo z marljivim delom skušalo dvigniti ugled podjetja. Delavsko zbornico je na razpravi zastopal g. Kopač.

★ Jadranska Straža je začela prodajati srečke svoje loterije v korist šolske ladje, ki je že naročena v Hamburgu in bo gotova v prvi polovici prihod. leta. Cena srečkam, ki se naročajo pri Administr. odseku v Belgradu, Kosmajski 9, je Din 10 za komad. Poleg mnogih dobrotkov v denarju jih je tudi mnogo in vojni odškodnini in dalje bivanje na našem morju in v naših zdraviliščih. Bilo bi velike važnosti za Jadransko Stražo, in za naš narod, če bo ta plemenita akcija podprta od vseh.

★ Vlomi v Laporjah. Že nekaj let sem se v pozni jeseni ali spomladi radi vršijo v naših krajih vlomi, posebno po kakem sejmu v bližini. Tako so v noči od 25. do 26. novembra prišli vlomilci na Križni vrh pri Laporju. Pri trgovcu Antonu Wutteju in pri posestniku Blažu Pobjašu so jih odgnali, pri posestniku Francu Bogatinu pa so vlomili v zadnjo hiško in odnesli vso obleko.

★ Perutninarški tečaj v Ljubljani. Ker se je priglasiло izredno veliko število tečajnikov na perutninarški tečaj, ki se vrši v torek 2. v sredo 10. in v soboto 20. decembra t. l., je moralo vodstvo tečaja poiskati večji lokal za predavanja, in sicer v Delavski zbornici, da se zberejo v dvorani Delavske zbornice v torek 2. dec. ob pol 11 in ne v Linhartovi ulici št. 9. Za zunanje priprave bo poskrbljena tamkaj tudi za kosilo. — Tajnik.

★ Zadruga sobo-črkoslikarjev, pleskarjev in ličarjev v Ljubljani sporoča svojim članom, da se vrši v okrilju Zavoda za pospeševanje obrta zbornice za TOI v Ljubljani od 3. do 13. dec. t. l. v tehnični srednji šoli tečaj za pršenje barv. Prijava je poslata zgoraj navedenemu zavodu do petka 28. t. m., kjer se dobe tudi podrobnejše informacije. — Načelnstvo.

★ V Službenem listu kraljevske ban. uprave dravske banovine št. 41 od 29. nov. t. l. je objavljen »Zakon o pooblastilu za trgovino in industrijo za uveljavljanje dopolnilnega zapisnika z dne 31. avgusta 1930 k trgovinski konvenciji, sklenjeni med Jugoslavijo in Poljsko dne 23. oktobra 1922 in uredba k temu pooblastilu« dalje »Pravilnik o delokrogu, delovanju in dolžnosti šolskih politikov in šolskih zdravnikov po zakonu o narodnih šolah«. »Izpremembe in dopolnitve v pravilniku za izvrševanje predpisov iz št. 62. takse tarife« in »Razpis o potrditvi glede izdaje Grškega«.

★ Novi načrt mesta Ljubljane s seznamom ulic, trgov in javnih poslopij, katerega smo dolgo pogrešali, je sedaj izšel v založbi Jugoslovanske knjigarne v Ljubljani. Načrt sta sestavila mestna geometra M. Černe in M. Tomšič, izdal ga je Mestni gradbeni urad. Cene so sledeče: Načrt v 5 barvah s seznamom Din 20.—, nalepljen na karton s seznamom Din 35.—, nalepljen na platno v žepni obliki s seznamom Din 45.—, na platno s palicami s seznamom Din 55.—, Za one, ki so načrt že sami kupili, pa je sedaj seznam na razpolago za 5 Din.

★ Ljubi očka in mamica. Čitajte današnji oglas A. Rasborgerja.

Neznan Kitajec - umorjen v Kosezah

Ljubljana, 28. novembra.

Danes popoldne so ljudje slučajno odkrili v Kosezah strašen in skrivnostno zločin, za katerega se zdi, da bo med vsemi nepojasnjenimi umori, ki so se dosedaj pripetili v Ljubljani, najbrž najbolj nerazrešljiv za kriminalni oddelk ljubljanske policije. Vse okoliščine in ves način, kakor je bil ta zločin izvršen, so zaviti v zaenkrat neprodorno nejasnost in težko je reči, če se bo ljubljanski policiji posrečilo razvozlati vsaj en del skrivnostnega pajčolana okoli tega zločina.

Mrlič v vodi stare jame

Za Kosezami, malo vasi občin Zgornja Siska, ki spada še v revir ljubljanske policije, je bila pred leti srednjeveška opekarna Slavnice družbe. Obrat v tej opekarni je bil pred nekaj leti opuščen. Kraj, kjer so tukaj rezali glino in jo žgali v opeko, je bil precej močvirnat. Zato je dala Slavnica družba izkopati tlik za Kosezami ob Večni poti v smeri proti Podutiku 30 m globoko ponikovalnico, ki je bila sedaj do vrha polna vode. Svojtas je dala Slavnica družba to ponikovalnico prekriti z veliko betonsko ploščo, ki pa je zadnje čase precej razpadla. Kdor si je to ponikovalnico ogledal, je bil gotovo mnenja, da je tukaj star, zapuščen vodnjak. Zato je umevno, da so se v Siski glasile prve vesti o odkritju zločina takole:

»V starem vodnjaku v Kosezah so našli mrliča«.

De'arci na li mrliča

Danes popoldne so delavci delali v zapuščeni opekarni. Eden od delavcev se je nagnil tudi k ponikovalnici in prestrašen opazil v odsevu temne, kalne in le malo se lesketajoče vode človeške noge. S klicem je opozoril na svoje strašno odkritje sodelavce, ki so prihiteli k vodnjaku. Delavci so ugotovili, da plava v vodi človeško truplo, zavito v vrečo. Eden od delavcev je odšel obvestiti o grozni najdbi policijsko stražnico v Siski. Takoj je na lice mesta odšel poveljnik stražnice policijski nadzornik Zabukovec in nekaj stražnikov, obenem pa je bila obveščena o odkritju tudi uprava policije. To je bilo približno ob treh popoldne.

Umorjeni — Kitajec

Na kraj zločina je takoj odšla policijska komisija zdravnika dr. Avramoviča, službojočega uradnika Florijana, fotografa Repšeta in več detektivov. Malo kasneje je prišel na kraj zločina tudi kriminalni šef, okrajni nadzornik Matija Močnik, ki je prevzel vodstvo preiskave.

S precejšnjo težavo so izvlekli truplo iz ponikovalnice. Truplo je plavalo vrh vode. Ko so privlekli truplo na suho, se je policijski komisiji nudilo prvo presenečenje. Truplo je bilo, kakor že rečeno, zavito v vrečo. Vreča je bila utopljencu povezana preko glave in je segala utopljencu do kolen ter je bila spodaj zadržana z močno žico, tako da so gledale iz vreče samo noge. Vreča je bila iz navadne jute. Črez glavo pa je imel utopljene poveznjen še lasni suknič iz temnega blaga, ki je bil pri vratu zadržan z rokavoma. Ko je policija odstranila oboje, suknič in vrečo, je policija zopet ostrmetela: iz zabuhlega, od vode prepojenega obraza je bilo še prav določno spoznati, da utopljene n! Evropec, in pri natančnem ogledu je policija spoznala, da je utopljene najbrž Kitajec ali pa vsaj pripadnik katkega drugega sorodnega mongolskega plemena. To je bilo prav jasno razbrati iz utopljencevih potez, zlasti iz nazven štrlečih ličnih kosti. Prva misel policije, ki se bo pri morda posrečeni identifikaciji izkazala tudi za resnično, je bila, da je neznan Kitajec najbrž kak kitajski krošnjar. Utopljeneč je imel v zatilju popolnoma razbito črepinjo. Običen je bil v lepo in čedno modro obleko, bil je po evropsko ostržen in imel je rjave, nizke, še dobro ohranjene čevlje. V povsem je neznane sličen kitajskim krošnjarjem, ki jih toliko hodi po naših krajih in prodajajo razno umetno biserje in koščene izdelke.

Rop ali maščevanje?

Najdeni Kitajec je bil star 26 do 28 let. Pri njem niso našli nič denarja in nikakih listin. Iz okolnosti in iz utopljencevih ran bi se dalo skle-

pati, da je nekdo napadel Kitajca od zadaj, mu s topim predmetom, najbrž s kakšnim kolom, razbil glavo ter ga umoril. Nato mu je morilec — eden ali več — poveznil vrečo črez truplo, zadržal glavo še z jopičem ter ga nato vrgel v omenjeno ponikovalnico. Zločin se je moral izvršiti pred dobrim mesecem dni, zakaj prilično toliko časa je truplo ležalo v vodi. Truplo je že precej razpadlo.

Težka uganka

Pri tem zločinu je policija zaenkrat pred več ugankami hkrati. Prvih bo morala ugotoviti identiteto umorjenega. Možno je, da se to policiji posreči, zakaj Kitajcev nazadnje v našo državo in posebej v Slovenijo ni bilo toliko, da jih ne bi mogla policija kontrolirati, saj se je moral vsak Kitajec pri prehodu čez mejo ali prihodu v kako mesto zglasiti na policiji. Druga uganka za policijo bo, kako pojasniti motiv umora. Možno je, da je bil to roparski umor, saj nekateri Kitajci nosijo precej denarja s seboj, ker so pri svojem krošnjarstvu zelo spretni, in pa hkrati skrajno varčni. Možno je tudi, da je bil to umor iz maščevanja, ki sega s svojimi koreninami v Bog ve kajšne skrivnostne razmere na daljnem vzhodu. Znano je tudi, da so vsi Kitajci v tujini razdeljeni v dve veliki skupini, ali skoraj bolj rečeno sekti, ki se med seboj strašno sovražita in pobijata, tako v Ameriki kakor tudi v Angliji, v Parizu in po vsej Evropi. Ni izključeno zato, da je ta zločin bil ena izmed nestetih posledic neprestano trajajočega boja med obema skupinama Kitajcev. Še četrti možnost je tukaj: Kitajci se namreč ne strše pred še tako umazanim in zločinskim poslom in je prav možno, da je umorjeni Kitajec vedel za kako strašno skrivnost, pa so ga njegovi tovariši na ta način odstranili in mu s tem zaprli izdajalska usta. Sploh pa je vsak živ Kitajec ali Azijat za nas velika uganka, kaj šele mrtev.

Policijska komisija je v Kosezah delala skoraj od 3 pa pozno v mrak. Šele, ko je nastopila noč, je komisija odšla. Na ukaz zdravnika dr. Avramoviča je bilo Kitajčevo truplo prepeljeno v mrtvašnico v Dravljah. Policija je izprašala tudi mnoge osebe iz Kosez in bližnjih vasi, nihče pa se ni spomnil, da bi bil videl v zadnjih tednih kakšnega Kitajca tam v bližini. Ni izključeno, da je bil umor izvršen kje v Ljubljani ali na Rožniškem hribu ter da so morilec zavlekli truplo v Koseze. Policija vneta preiskuje ta slučaj in upa dognati v kratkem vsaj identiteto umorjenca, med tem ko je zelo, zelo verjetno, da je morilec že davno pobegnil čez mejo naše države.

Koledar

Sobota, 29. novembra: Saturnin, mučenec; Gelazij, papež.

Novo mesto

Praznik narodnega zedinjenja proslavi naše Prosvetno društvo s sodelovanjem pevskega društva »Gorjanci« dne 1. decembra in ne, kot je bilo pomotno javljeno, dne 30. novembra. Slavnostna akademija bo ob 8 zvečer v dvorani Rokodelskega doma. Na sporedu: deklaracije, govori, petje.

Domžale

Katarinin semenj, ki se je vršil pretekli torek, je še precej dobro izpadel. Prodajalec in kupec je bilo mnogo. Prignano je bilo lepo številno živali, med njimi tudi buše. Pri prašičih je bilo opaziti, kako hitro pade cena.

Izgubila je revna kmetica na semanj dan od šole pa do sejna 270 Din. Poštenega najditelja prosimo, da izroči znesek pri županstvu.

Premeščen je od tukajšnje finančne kontrole na Jesenice podpreglednik g. Franc Grandlovec. Nogometna tekma med Diskom in Ilirijo rez. je izpadla 0:12 v korist Ilirije. Prihodnjo nedeljo je tekma med Diskom in Primorjem rez.

Miklavžev večer v Unionu

dne 5. decembra ob 7 zvečer

Vstopnice se dobe v predprodaji v Unionu pred večer dvorano, in to je v ponedeljek 1. decembra od 9—12. Drugo ugodnost je, da se bo vsiđa predprodaja od 13—19. Vabimo in prosimo vse, ki se nameravajo udeležiti prireditve, da si preskrbe vstopnice že v predprodaji.

Ljubljana

Kaj bo danes?

Drama: »Gospa ministrica.« Ljudska predstava po znanih cenah. Izven.
Operas: »Vesela voja.« Red C.
Nočno službo imajo lekarni: mr. Trakoczy ded., Mestni trg 4 in mr. Ramor, Miklošičeva c. 20.

⊙ Misijonska razstava. Česa je zmnožna velika ljubezen za dobro stvar, nas na prepričevalen način uči razstava, ki jo je pravkar priredila v Lichtenurnu tamkajšnja Marijina družba. Razstavljenih je približno 300 kosov cerkvenega perila, ki so ga članice — od najmlajših učenek do odraslih deklet — izvršile za naše misijone. Razstava nudi toliko lepega za oči in dušo, da se obisk vsakomur obilo izplača. Vstop je prost. Razstava je odprta do vključno 1. decembra t. l.

⊙ Vstopnice za novinarski koncert se dobe danes ves dan in jutri, v nedeljo popoldne v Matični knjigarni na Kongresnem trgu, v ponedeljek pa od 5 popoldne dalje v hotelu Union pred vhodom v veliko dvorano. Gg. predstavniki oblasli in korporaciji, ki so si rezervirali vstopnice, prosimo, da pošljejo ponje danes popoldne ali jutri popoldne.

⊙ Sodniški izpit sta včeraj napravila g. dr. Campa Lojze, višje deželno sodišče v Ljubljani, s prav dobrim uspehom, in Pureber Joško, sodniški pripravnik v Novem mestu, z dobrim uspehom.

⊙ Naša javnost je že dovolj poučena o umetniškem programu in vsem družabnem sijaju časnikiarske prireditve na dan 1. decembra v »Unionu«. Iz velikega zanimanja, ki vlada za to prireditev ne samo v Ljubljani, temveč po vsej Sloveniji, se da sklepati, da bo letošnji časnikiarski koncert presegel vse dosedanje časnikiarske prireditve v Ljubljani. Zato vabimo obiščevalce, da si danes in jutri že v predprodaji oskrbi vstopnice, kolikor jih je še na razpolago.

⊙ Pri slavnostni filmski predstavi v kinu Ljubljanski dvor je sviralo železniškarsko glasbeno društvo »Sloga«.

UFERINI

iluzionistično gledališče

DANES

ob 20. uri v veliki dvorani

UNION

Sodeluje godba 40. pešpolka

⊙ Proslava 1. decembra. Perunova četa skavtov v Ljubljani proslavi obletnico našega ujedinitelja s slavnostno sejo četnega sveta ter s četovodjevim nagovorom pred četnim zborom. Obveščamo vse člane, da se zbere ta dan točno ob 10 popoldne pred glavnim vhodom velesejma. Bodite pripravljeni! — Črni Mrav.

⊙ Predavanje o skavtizmu. V soboto, 29. t. m. ob 15 bo v verandni dvorani hotela Union predavanje o skavtizmu s predvajanjem cirka 80 skioptičnih slik. Predavateljevo ime — predava namreč starešina skavtske župe, g. Pavel Kunaver — jamči za zanimivost predavanja. Za našo mladino pa priključimo h koncu še velekomičen film »Delajmo!« Perunova četa skavtov, ki predavane priredi, se priporoča za obilen obisk. Vstop prost!

⊙ Umrl so v Ljubljani v času od 15. do 28. t. m.: Terezija Krakar, vdova poštnega poduradnika, 70 let, Študentova ulica 7; Julijana Jeras, zasebnica, 33 let, Hranilnična c. 10; Matevž Zadnikar, posestnik, 66 let, Crna vas 29; Josip Šlaipah, oskrbnik bolnice za silo, 79 let, Pokopališka ul. 19; Valentin Ribar, bivši gostničar, 88 let, Sv. Petra c. 22; Matilda Dolenc, žena vp. ravnateljca, 43 let, Kapitejska ul. 3; Marjeta Novak, vdova delavca, 82 let, Japljeva ul. 2; Jožef Fajdiga, žel. kurjač v p. 74 let, Japljeva ul. 2; Marija Benedek, žena vp. nadučitelja, 88 let, Franciskanska ul. 6; Dušan Cuznar, sin žel. uradnika 8 let, Cernetova ul. 29; Marijana Kosirnik, bivša šivilja, 57 let, Vidovdanska c. 9; Frančiška Gregorčič, žena žel. uslužbenca, 49 let, Staničeva ul. 6; Marija Cvar, poštna uradnica v p. 44 let, Celovška c. 89; sestra Marija Fidelija Zurej usmiljenka, 74 let, Vidovdanska c. 5; Ema Payer, vp. poštarica, 73 let, Poljanska c. 16; Ludvik Hari, sin posestnika, 16 let, Vidovdanska cesta 9. — V bolnišnici so v istem času umrli: Matija Grm, hlapec, 47 let, Lož 48; Angela Gostinčar, banska uradnica, 35 let; Karlovska c. 13; Marija Kopitar, žena žel. skladiščnika, 53 let, Kolodvorska ul. 35; Neža Prijatelj, občinska uboga, 53 let, Kranj 26; Josip Bučar, hlapec, 45 let, Zagorje ob Savi; Janez Nakrst, gostilničar, 28 let, Krašnja 5; Franca Carman, mestna uboga, 69 let, Izanska c. 13; Valentin Pirih, sin krošnjarja, 10 mesecev, Stara Loka; Kazimir Belič, carinik, 33 let, Rab; Anton Šarlah, užitkar, 65 let, Zelezno; Miha Teran, prosjak, 48 let; Mihael Poznič, sin posestnika, 6 let, Praproče pri Lukovici; Primož Brezar, hlapec, 22 let, Podkoren 61; Albina Erjavec, zasebnica, 25 let, Koseze 56; Alojzija Plevnik, prodalka, 29 let, Moste; Cvetka Jarc, hči poljedelca poldrugo leto, Mestni log 53; Rudolf Pirc, sin hišarice, 4 mesecev, Brest 4; Filip Carman, sin kočarja, 8 mesecev, Zlebe 30; Albina Pustovrh, hči strojevodje, 9 let, Rakek; Ivan Mišič, žel. vlakovodja, 42 let, Rimske toplice; Bogomir Troha intenzier, 26 let, Rimska c. 12; Valentin Kolar, sin sluga, 5 let, Cesta na Brdo 144; Vič; Jožefa Gajeta, vdova žel. uslužbenca, 70 let, Apihova 23; Marija Avelj, dninarica, 16 let, Konj; Franc Grailand, dijak, 12 let, Rožna ul. 39.

⊙ Knjižnica Delavske zbornice bo odprta v nedeljo 30. nov. od 10—12 popoldne, na državni praznik bo zaprta. O praznikih 7. 8. dec. knjižnica ne bo poslovala. Izposodite si knjige med tednom!

⊙ Nesreča na čevljarinem mostu. Včeraj popoldne se je pripetila težja nesreča na strmih in še prav izluženih kamnitih stopnicah s čevljariskega mosta na Gallusovo nabrežje. Ob 10 je padla tam 46 letna Terezija Ferjan in si zlomila levo nogo. Stražnik je poklical reševalni avto, ki je pone srečno vrepeljal v bolnišnico.

Godba vseh narodov v radiu

TELEFUNKEN 90 W

najboljšim prejemnim aparatom Evrope
Najznamenitejše umetnike vsega sveta
slišite dnevno v 100 oddajnih sporedih
Evrope

Z aparatom TELEFUNKEN 90 W so
Vam ob vsakem času vse dosegljive
postaje na razpolago

Samo prijem in Evropa za Vas igra!

Naši zastopniki:

LJUBLJANA: RADIO d. z. o. z. Miklošičeva cesta / K. Jurman, kr. dvorni optik, Selenburgova ulica / Tehnik Banaj, Miklošičeva cesta

MARIBOR: Radio Starkel

CELJE: Mestna elektrarna Ing. S. Schmidinger

KRANJ: F. Janša

JI SENICE: I. Markoš

NOVO MESTO: J. Ogrizek

TRBOVLJE: F. Klenovšek

M. SOBOTA: I. Nemeec

SLOVENJGRAD: I. Me-

gušar

TELEFUNKEN

Najstarejša izkustva

Najmodernejša konstrukcija

MIKLAVŽ prihaja
in obdaruje pridne otroke z lepo aluminijasto kuhinjsko garnituro, vedricami za pesek, lopaticami l. t. d. katere so v bogati izbiri pri trvdki

STANKO FLORJANČIČ
LJUBLJANA Sv. Petra cesta 35
Oglejte si izložbe!

○ Tudi sv. Miklavž napreduje. Ima namreč svoj radijski oddajni postajo na valu 33393 in smo danes vjeli vesti, da bo posetil Ljubljano in bo uradoval od 17 do 19 v trgovini Tičar, Ljubljana, Selenburgova ulica 1. Za uradni dan si je izbral naš narodni praznik 1. decembra in vabi vse starše, da privedejo svojo pridno in tudi poredno dečo k izložbam trgovine Tičar, kajti tam bo sveti Miklavž vpisal pridne otroke v zlato, a poredne v črno knjigo. Obenem bo določal tudi darila za otroke.

○ Pogrešan je od 16. t. m. Schrimpf Hugo, uč. 3. raz. ljudske šole, star 9 let. Je svetlih las in bledega obraza, oblečen je v modro obleko in moder plašč in nosi mornarsko čepico, rjave čevlje in svetle nogavice. Kdor bi o njem kaj vedel, je naprošen, da proti povratni stroškov sporoči strahem na naslov: Schrimpf Ed. Masarykova c. 19.

○ Vsled nepredvidenih zaprek se bo na novo meslno preurejena galantijska trgovina (van Samce, Mestni trg 21) otvorila 2. decembra, kar naj blagoviti ceneno obnovo vzeti na znanje.

○ Bukova drva, trboveljski premog in koks pri tt. »Kuričev, Dunajska 83, tel. 3434 (Balkan).

○ Pevski zbor Glasbene Matice ima v ponedeljek ob 11 dopoldne važno vajo vsega mesnega zbora. — Odbor.

Ljudski oder v Ljubljani
Nedelja, 30. novembra ob pol 20: »Divji lovec.
Zadnja predstava na Ljudskem odru.

Pri poslednji predstavi »Divji lovec«, ki se vprizori v nedeljo, 30. t. m. ob pol 8 zvečer, sodeluje poleg celotnega ansambla Ljudskega odru tudi priznani orkester glasbenega društva »Sloga«, tako da se bo nudil vsem obiskovalcem večer najlepšega užitka. Zanimanje za to zadnjo predstavo je veliko, zato priporočamo, da si vsakdo preskrbi vstopnice že v predprodaji, ki se vrši vsak dan v Ljudskem domu, I. nadst.

Srajce za gospode

bele tifoni, modre celir, modre tri-olin z 2 ovratnikoma, flanel srajce, zelo trpežne spalne, spdnje zgrad in barbenih hlače, vseh vrst trikotne in pletenine za gospode kakor tudi vse vrste modne potrebšćine za gospode po konkurenćnih cenah priporoča

F. I. Goričar, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 29.
Da je naše perilo najboljše in najcenejše je že splošno znano. Lastni izdelke, cene kot tovarniške.

Maribor

VPRAŠANJE MARIBORSKEGA GLEDALIŠČA.

Iz proračunske debate v občinskem svetu.

Vprašanje Narodnega gledališća v Mariboru je ob četrtkovni proračunski seji mariborskega občinskega sveta sprožil v generalni debati občinski svetnik Peter Jan, ki je med drugim izjavil, ali je potrebno in umestno, da se tako velike žrtve prenašajo za mariborsko gledališće, če se je izkazalo, da se ni posrećilo popularizirati gledališća v vseh krogih prebivalstva. Zakaj bi morala baš mestna občina toliko žrtvovati, če se drugi čimljeli ne zavedajo pomena te obsejne kulturne institucije. Gledališćega vprašanja se je dotaknil tudi občinski svetnik Oslak, ki je navajal odredbe novega gledališćkega pravilnika, v smislu katerega se za vsako banovino predvideva samo eno gledališće in bi moralo ljubljansko gledališće oskrbovati v Mariboru redna gostovanja. V smislu teh izjavljanj so se mestni očetje zedinili na to, da ne bo mogla mestna občina za mariborsko gledališće ničesar žrtvovati za slučaj, da bi pri drugih merodajnih čimljelih ne prodrlo stališće, da je v Mariboru iz nacionalnih ozirov po državi in banovini subvencionirano gledališće nujno potrebno.

TVORNICA ZA DUŠIK V RUŠAH

spremeni obrat v tem smislu, da se mesto dosejane izdelave karbida in umetnih gnojil vpelje livarna železa in jekla. Tako so poročali mariborski popoldnevnik. Kakor smo zvedeli na merodajnem mestu, so vse te in slične vesti neresnične.

○ V tukajšnji stolnici se obhaja 1. decembra god sv. Andreja patrona lavantinske škofije ter prevzvišenega vladike dr. A. Karlna. Ob tej priliki je ob 8 pontifikalna maša. Ob 11 pa na državni praznik slovesni Tedeum s pripadajoćimi molitvami, ki se ga udelećijo zastopniki oblasti ter celokupni aktivni in rezervni častniški zbor mariborske garnizije.

○ Goletnice obhaja te dni župnik predmestne župnije Matere Milosti pater Valerijan Lanergot. Spoštovanemu in visokolejšanemu vzornemu redovniku naše najprisknejše čestitke.

○ Smrtna kosa. V Kamniški ulici 22 je umrla na poslednjih srćne kapi v starosti 61 let gospa Marija Lorberjeva, soproga nadućitelja v pokouju. Pogreb blage in obće priljubljene pokojnice bo jutri ob 15 iz mrtnišnice na mestno pokopališće v Pobrežju. Blagi pokojnik trajen spomin, sorodnikom naše najiskrenejše soćalje.

○ Komisar Jakša Stanić odhaja. Komisar tukajšnje obsejne policije Jakša Stanić je premešćen v isti lastnosti v Beli Monastir, v Maribor pa pride za komisarja Stefan Krajnović. G. komisarju želimo ob odhodu na novo službeno mesto čim lepših uspehov in napredovanja.

○ Mariborski sport. Jutri se uprizori tekma med mariborsko in ljubljansko reprezentanco. Mariborski sportniki so precej nejevoljni, ker že sedem nedelj odigravajo samo prvenstvene, lokalne in medmestne tekme. Ob 14.30 bo na igrišču Rapida mednarodna tekma SK Hakoah (Gradec) proti SK Rapid (Maribor).

○ Na državni praznik dne 1. decembra 1930, in sicer po cerkveni slovesnosti v stolnici (okoli 11.30), sprejema okroćni inspektor v sprejemni dvorani okroćnega inspektorata dravske banovine v Mariboru poklonitve in čestitke uradnih oseb in korporacij.

○ Mariborsko obrtništvo proslavi drž. praznik na slovesen naćin. Ob pol 10 zbirališće v Narodnem domu; nato predavanje nadzornika Zaloćnika v telovadnici dekl. mešć. šole na Slomšćkovem trgu o pomenu 1. decembra. Ob 11. uri v stolnici služba boćja, ki se je udeleće vse obrtništvo in obrtniški naraćaj.

○ Boćićni bazar, ki bo v unijski dvorani dne 1. decembra, se otvori ob 10 zjutraj in ostane odprt do 2. Vstop prost do 16. Takrat zaćetek koncerta in ćajanke. Podmladek R. K. in podporno društvo za revne ućence prosita obiskovalce, da si omislijo kak spomin bodisi izmed izdelkov naše mladine ali pa velikodušnih darov, med katerimi so tudi dragocene starine. Predprodaja vstopnic pri J. Brišnikovi in Höferju.

○ Likol bo prihodnji teden za delavce pri palaći OUZD, kjer se gradbena dela s postavitvijo strehe blićajo koncu.

○ Poravnalno postopanje je uvedeno proti tvrdki Avali, družbi z o. z., tovarni kemikalij na Tržaški cesti 98.

○ Noćno lekarniško služba ima tekoći teden Savoslova lekarna pri Magdaleni.

○ Većer Narodne odbrane je v ponedeljek v proslavo narodnega zedinjenja v vseh prostorih Narodnega doma. Vsi!

○ Ob vsakem vremenu priredi dne 1. decembra Džamonijevo vrtnarstvo razstavo cvetlic v prid Narodne odbrane. Vstopnina 2 Din. Vhod iz Korošćeve in Copove ulice.

○ Na ribjem trgu so se prodajale večraj sardele po 20, karpi po 22, šćuke po 80.

○ Ljudi sposobne za kolportažo išćemo. Oglasiti se je pri upravi na Koroški cesti 1.

Mariborsko gledališće

Sobota, 29. nov. ob 20: »SVETI PLAMEN«. Znižane cene. Kuponi.

Nedelja, 30. nov. ob 15: »LUTKA«. Kuponi. — Ob 20: »ALEKSANDRA«. Kuponi.

Celje

○ Praznovanje 1. decembra. Celjsko mesno naćelstvo razglašja: 1. december se bo praznoval na slovesen naćin kot državni praznik zedinjenja troimenega naroda Srbov, Hrvatov in Slovencev. Vse hišne poselnike opozarjam, da morajo biti na ta dan vsa poslopja okrašena samo z državnimi zastavami (ćlen 29 zakona o nazivu in razdelitvi kraljevine in § 2 zakona o praznikih). — Mestni naćelnik: Dr. Gorićan, s. r.

○ Slovesna zahvalna služba boćja bo na praznik zedinjenja 1. decembra ob 9 dopoldne v opatijski in župni cerkvi sv. Danijela v Celju Poleg predstavnikov državnih, vojaških in avtonomnih oblasti je vablćno tudi šćirše obćinstvo.

○ Andrejev živinski in kramarski sejem v Celju. Ker je letca na dan sv. Andreja nedelja in naslednji dan 1. decembra državni praznik, se bo vršil Andrejev živinski in kramarski sejem še le v torek 2. decembra.

○ Celjsko naćeljsko društvo bo zborovalo dne 4. decembra dopoldne v mestni osnovni šoli. Poleg obićajnih toćk je na dnevnem redu predavanje strokovnega ućitelja g. Lovrenćića: »O telovadbi v novi šoli« s praktićnim nastopom mladine v telovadnici.

○ Izvrstno domaće hrane dobite v Javni kuhinji v Celju, vogal Razlagove, Vrvarske in Kolenćeve ulice (zgradba Delavske zbornice). A-hrana (tećska) kosilo in večerja Din 8.50; B-hrana (uradniška) kosilo in večerja Din 12.50; C-hrana (z moćno jedjo) kosilo in večerja Din 14.50. Najbolše naše priporočilo so naši zadovoljni abonenti. Preprićajte se sami!

Plui

Slikarska razstava gg. Mežana, Jiraka in Trubla bo v sobi franceskega kroćka na gimnaziji.

Francoska knjižnica in ćitalnica bo odprta vsak ponedeljek in ćetrtek od trićetrt na 6 do ćetrta na sedem. Ker je knjižničar zelo zaposlen, naj se obćinstvo in dijakli toćno drće tega ćasa in nać knjižničarja sicer ne nadlećegujejo.

Ogenj. V torek zvećer malo pred 10 se je nebo nad Pluem na mah porćećilo. Ljudje v okolici so že pomilovali mešćane, ćeš, da gori sredi mesta; nekateri so že vedeli povedati, da se je vćigalo v tovarni Peloviji. Ni ćuda, će so ulice ob Dravi oćivale. Vse je hitelo ćez most v smer ognja. Sikaćoji plameni so obćeli velik kozolec na Bregu, ki je last g. Sege. V nekaj minutah so bili na mestu tudi plujeki in hajdinski gasilci. Sreća je bila, da ni bilo moćnega vetra, ki bi sicer iskre mogel vreći tudi na blićnje Segovo posestvo. Razen zidanih stebrov je pogorelo vse do tal; v pepel je šlo tudi nekaj slame in sene. Kako je prišlo do velikega požara, ne vemo. Stvar je bila toľiko od hiš, da ob tem ćasu tam nobeden najbrć ni imel nič iskati. Ni torej izkljućena zlobnost zavisti ali sovraštva.

Dravska dolina

Marenberg. Poroćila sta se v ponedeljek, dne 24. novembra v cerkvi Matere milosti v Mariboru g. Oto Preglar, sin uglednega tržana in gostilničarja ter gg. Ana Huberjeva. Bilo srećno! — »Slovenec« dobile od sedaj naprej vsako nedeljo po službi boćji. »Slovenec« prinaša mnogo zanimivega in stane z lepo ilustrirano prilogo 2 Din. Segajte pridno po njem!

Slovenske gorice

Sv. Lenart. Poroćil se je gostilničar g. Leopold Matjašić z gg. Josipino Lorberjevo, hćterko uglednega in obće spoštovanega posestnika in trgovca pri Sv. Rupertu v Slov. goricah. Bog daj srećo!

Sv. Rupert. Pokopali smo Terezijo Lederer, sestro in gospićino bivšega organista. Pokojna je bila zvesta Marijina hćterka in so jo nosile njene družice v beli krsti. Bila je vobće priljubljena, kar je prićal tudi njen pogreb. Naj ji bo zemljica lahka. — Tudi drugih novic je mnogo pri nas. Pa nič kaj veselega, vedno več nesreć se zgodi zaradi prevelikega ućivanja alkohola in pa teh zakonitih plesov. Pri Vrtićki na Stražeh so se fantje pri plesu stepli in v pijanosti je posestnikov sin K. zabodel z noćem Ferdinanda Ornika iz Sele tako nesrećno, da mu je noć prišćl skozi rebra v drob, tako da bo težko okrevaj. Koliko zla in nesreće napravi ta alkohol in plesi. Kako pa to žališće starše obeh fantov. Oba sta namreć mirne narave, dobra fanta, ali v pijanosti se marsikaj stori.

Hrastnik

Cerkveno stavbno društvo si je najelo lep lokal bivše trgovine gg. Šihove za organizacijo tajništva. S 1. decembrom nastopi službo tajnice gg. Mici Dolenćeva. S tem je omogoćeno delo društva. Vsi, ki želijo dobiti kakšne informacije v zvezi s cerkvene stavbne akcije, naj se v bodoće obraćajo na tajništvo. Uradne ure bodo od 8 do 12 in od 2 do 6 svećer vsaki dan. V prostorih pisarne bo tudi javna knjižnica, ki se je do sedaj potikala po raznih kotih. Vodstvo knjižnice ima namen izvesti reorganizacijo te ustanove, nakar bo odprta.

Proslava rudarskega praznika sv. Barbare bo 7. dec. na Dolu, 8. dec. na Marijin praznik bo pa v Hrastniku ob priliki oblećnice, odkar imamo službo boćjo. Brez dvoma bo ta dan kakor navadno pri nas, polna kapela obćinstva.

Homec

Prosvetno društvo na Homecu priredi v nedeljo dne 30. novembra v Prosvetnem domu predstavo »Mlinar in njegova hćć«. Zaćetek po litanijah ob ¼4.

Delovanje Artin-tablet

je isto kakor normalno izpraznitje. Dobivajo se v vseh lekarnah. Vsebinsa šćkaltje po Din 8.—. Zadoštuje za 4—6 krat.

Dobiva se v vseh
LEKARNAH in
DROĆERIJAH

SLOAN-ov LINIMENT

preganja bolećine

Rešite se bolećin v kriću

će uporabljate SLOAN-ov LINIMENT, ki naglo preganja bolećine. Majhna množina s katero se namažete po udih in laktih, prodre lakoć v koćo, zmanjša krvni pritisk, pomiri živce in silno hitro zaćutlćte polejšanje.

Sport

LJUBLJANA : MARIBOR

Jutri, v nedeljo 30. t. m. bomo imeli po daljšem presledku zopet priliko, da pozdravimo v Ljubljani nogometne reprezentante Maribora.

Ljubljano bodo zastopali naši najboljši igralci, pri ćemer se je držala podzveza osnove, da naj se ne trgajo posamezni deli, temveć ohrani naj se kolikor moćno homogenost v moćstvu.

Jutrišnja tekma bo velike vaćnosti tudi vsled tega, ker bo ljubljanska podzveza poslala na povabilo svoje reprezentante v Graz in Celovec, odnosno prićakuje se povabilo tudi iz Zagreba, a v decembru namerava LNP odigrati reprezentativno tekmo celo z Belgradom, kateremu je to tekmo dolćna. Iz teh vidikov izhajajoć je potrebno, da si ogleda podzveza moći, ki ji stoji na razpologo, a istočasno, da spozna zmoćnosti tudi mariborskih igralcev, ki bi prišli za gornje tekline v pošev.

Tekma se vrši na igrišču ASK Primorja, Dunajska cesta. Prićetek je doloćen za 14.30. Predtekmo, ki bo prićela ob 13, odigraća Grafika in ASK Primorje.

TEK UJEDINJENJA

V ponedeljek, dne 1. decembra, dan proslave narodnega zedinjenja, se vrši v Ljubljani letos tretje nacionalno sportna proslava v okviru imenovanega tekmovalja. — Pokroviteljstvo so prevzeli vršileć dolćnosti bana g. dr. Pirkmajer, župan mesta g. dr. Dinko Puc in komandant dravske divizije g. general Veselinović. Tekmovalci, kateri se plasirajo kot prvi trije v vsaki od razpisanih kategorij, dobe plakete, zmagovalce v glavni kategoriji pa srećni pokal, preheden trikot zaporedoma ali petkrat v prestedkih. Tudi letos bomo imeli v naši seriji lanskolećnega zmagovalca A. Susitija iz Celovca. G. Susitti brani pokal.

PROGRAM V PONEDELJEK 1. DECEMBRA

Reprezentanca II. razreda : SK Amater
ASK Primorje : SK Železnica, pokalni finale

Tudi v ponedeljek bo dana moćnost naši sportni publikli, da prisostvuje dvema zanimivima tekmaroma. Ob 13 nastopi v Ljubljani prvak Tbovelji, eden naših najboljših provincijalnih klubov, SK Amater. Nasprotnik mu bo reprezentanca drugega ljubljanskega razreda, katero bodo sestavljali igralci klubov Jadrana, Slovana in Korotana. To bo prvi oficijelni nastop reprezentance drugega ljubljanskega razreda v Ljubljani.

Po tej tekmi se odigra finale za podzvezin pokal, in sicer med finalistom Maribora in Ljubljane. Kot taka sta se kvalificirala v Ljubljani ASK Primorje, v Mariboru pa SK Železnica. Poslednji je že večkrat gostoval v Ljubljani in vsakokrat je zapustil najlepši vtis. Tudi ti dve tekmi se odigraća na igrišču ASK Primorje, in sicer prva ob 13, druga pa ob 14.30.

Službeno iz LNP. Za tekmo proti mariborski reprezentanci imajo biti ob 14 v garderobi na igrišču ASK Primorje jutri v nedeljo 30. novembra 1930 sledeći igralci: Srećovec, Berglec, Pogaćnik, Pfeifer (vsi SK Ilirija), Janćić, Erman, Uršić, Slamić, Zemljak, Pilek, Svoić Stanko (vsi ASK Primorje), Slamberger, Janećić, Boncelj (vsi SK Svoboda), Svetlić Vili (ZSK Hermes), Novak (SK Grafika). Igralci morajo prinesiti seboć vso opremo, razen dresov. Hlaćke morajo prinesiti črne. Za tekmo v ponedeljek 1. decembra proti SK Amaterju imajo biti na igrišču ASK Primorje ob 12.30 sledeći igralci: Logar, Brear, Kosmać, Kotar, Zadel, Macarol, Zajc, Oven (vsi SK Jadran), Marchlotti V., Globelnik I. P. padić (vsi SK Slovan), Jemko, Trćek (oba SK Korotan), Thupa (SK Reka). Vsi navedeni morajo prinesiti seboć vso opremo in črne hlaćke brez dresov, katere da na razpologo SK Jadran.

Tako v nedeljo kot v ponedeljek se imajo ob doloćenem ćasu javiti pri g. Buljeviću N. — LNP.

SK Ilirija (službeno). Danes ob 20 vaćen sestanek prvega in rezervnega moćstva v posebni sobi kavarne Evrope. V nedeljo in ponedeljek igramo trening tekme ob 14.30; v nedeljo s Slovanom, v ponedeljek pa s SK Mariborom. Sestanek juniorskega moćstva, ki si je priborilo mladinski pokal, pa ob 20 pri Levu. — Naćelnik.

SK Grafika. Za jutrišnja nogometna tekma s SK Primorjem pozivajo se na igrišće SK Ilirije ob 12 sledeći igralci: Wohlmutli, Kobal, Novak, Katić, Pallek, Kmetić, Pukl, Stupica I in II, Srećotnjak, Trobećšek, Strohmayer, Berzan, Muzlović. Tekma se prićne ob 1. Prosim toćno in sigurno. — Naćelnik.

SK Grafika. Za jutrišnja nogometna tekma s SK Primorjem pozivajo se na igrišće SK Ilirije ob 12 sledeći igralci: Wohlmutli, Kobal, Novak, Katić, Pallek, Kmetić, Pukl, Stupica I in II, Srećotnjak, Trobećšek, Strohmayer, Berzan, Muzlović. Tekma se prićne ob 1. Prosim toćno in sigurno. — Naćelnik.

Radio

Programi Radio-Ljubljana:

Sobota, 29. nov.: 12.15 Plošće (mešan program). — 12.45 Dnevne vesti. — 13.00 Ćas, plošće, borza. — 18.00 Viktor Pirnat: V dolini gradov (Gran, Zaboršt, Graben). — 18.30 Radio orkester. — 19.30 Ga. Orihaber: Anglćščina. — 20.00 B. Horvat: Filmska kultura. — 20.30 Pevski dueti: Slovenske narodne pesmi (gg. Meze in ga. Golob). Harmonika solo, g. Rakuša.

Nedelja, 30. nov.: 8.00 Leo Kocjan: O živinozdravstvu — 8.45 Dr. Franc Debevec: O tuberkoluzi otrok — 9.30 Prenos cerkvene glasbe — 10.20 I. Kaiser: O evropskem gospodarskem življenju — 10.45 Sah, vodi g. B. Plenićar — 11.00 Koncert Radio orkestra — 12.00 Ćasovna napoved 15.00 Gd. A. Lebar: Kmetijska žena — nositeljica kulture — 15.30 Plošće — 16.00 Humoristićno ćtivo, pisatelj Milćinski — 16.30 Duet: ćitre in kitara (gg. Ahacić) — 17.00 Ljudska igra: Kjer je ljubezen, tam je Bog — 20.00 Samospevi g. Marjana Rusa — 20.45 Ćitrastki tercet »Šiška« — 21.15 Jugoslovanska glasba, izvaja Radio orkester — 22.00 Poroćila in ćasovna napoved 22.15 Hawai-jazz.

Drugi programi

Nedelja, 30. novembra.

Beograd: 10.00 Prenos katol. službe boćje — 12.15 Plošće — 12.30 Radio orkester — 16.00 Tamburice 17.30 Plošće 20.00 Violinski koncert — 20.30 Pev, koncert 21.35 Violinski koncert — 22.05 Plošće — 22.45 Narodne s. kitara. — Zagreb: 11.30 Dopoldanski koncert — 17.00 Koncert Radio orkestra — 20.30 Većer pesmi in arii — 22.00 Plesna glasba. — Budapeć: 10.00 Uniatska služba boćja — 11.00 Cerkevno petje, nato koncert voj. godbe — 17.15 Koncert — 19.00 Petje in glasba — 20.00 Proslava petletnice madjarskega radia. — Dunaj: 10.30 Orgle — 11.05 Simfonijski koncert — 13.05 Plošće (»Madame Butterfly«) — 15.05 Popoldanski koncert — 17.30 Komorna glasba — 18.30 Ćrnci v belgijskem Kongo — 19.40 Zabavni koncert — 20.30 »Vzemi...« (kuhinjska knjiga), slušna igra. — Milan: 10.45 Naboćna glasba — 12.15 Lahka glasba — 16.15 Vekela glasba — 16.45 Komedija — 19.30 Pesta glasba — 20.50 Zabavni koncert. — Praha: 19.05 Radio orkester — 19.50 Jugoslavija in Ćeškoslovaćka — 20.00 Koncert: Prenos iz gledališća — 22.20 Mor. Ostrava. — Langenberg: 16.30 Popoldanski koncert — 18.50 Slušna igra — 20.30 »Dežela smeha«, opereta, Fr. Lehar. — Rim: 10.15 Naboćna glasba — 13.00 Radio kvintet — 17.00 Vokalni instrument. koncert — 20.50 »Le Bohème«, opera, Puccini. — Berlin: 19.20 Orkestralni koncert — 22.15 Plesna glasba. — Katowice: 10.00 Prenos iz Katedrale — 14.20 Glasba — 16.55 Plošće 17.40 Popoldanski koncert — 20.30 Ljudski koncert — 23.00 Plesna glasba. — Toulouse: 18.15 Orkester — 19.00 Melodije — 20.00 Operetna glasba — 23.30 Vojaska godba. — London: 15.30 Pianistski koncert — 16.00 Koncert vojaške godbe — 20.00 Naboćna glasba — 21.05 Nedeljski koncert. — Mor. Ostrava: 15.00 Prenos opere iz Brna — 20.00 Prenos iz Brna jugoslovanski narodni praznik — 22.20 Ljudska glasba. — Leipzig: 12.00 Pravljćna glasba — 15.00 Komorna glasba — 16.10 Adventni koncert — 18.00 Mandoline — 19.00 Plošće — 21.00 »Lesni tat«, komićna opera, Marschner.

OPREME

za pivovarne in žgalnice
Naprave za sušenje krompirja

Dosode
Mosiovi
Parni kotli in parni stroji
Gonila
Gradbeni stroji
Lito jeklo in kovano železo

F. SCHICHAU

G. m. b. H. - ELBING
DEUTSCHLAND

ZA JUGOSLAVIJO:

ALEKSANDAR EGERSDORFER

ZAGREB Trg kralja Aleksandra 8

Telefon 22—65

Potres na Japonskem. Naša slika kaže tipično japonsko zalivsko pokrajino, kjer se čisto javljajo potresi. Zadnji potres na polotoku Izu je zahteval 252 smrtnih žrtev in 145 ranjencev; popolnoma porušenih je bilo 1550 hiš, 4637 pa poškodovanih. Največ je trpelo mesto Mišima. Potresni sunki se še ponavljajo.

MARIJA TEREZIJA

Dne 29. t. m. poteče 150 let, odkar je umrla avstrijska cesarica Marija Terezija. Z njo vred so vladale takrat tri četrtine Evrope tri ženske: v Rusiji carica Katarina, v Avstro-ogrijski Marija Terezija in v Franciji madame Pompadour. Izmed vseh treh zasluži tudi človeško spoštovanje samo Marija Terezija, ki je bila žena v najplemenitejšem pomenu be-

Marija Terezija

sede. Njeno zasebno življenje je bilo čisto — vse dogodbe, ki so krožile o njenem namišljenem nemoralnem življenju, spadajo v kraljestvo bajk — njena vladarska umetnost je bila brez spletk, v kolikor je bilo to v tisti dobi sploh mogoče; nekaj zdravega, svežega je dihalo iz nje kakor iz kmetiške matere. In na zdravo kmetico je spominjala vsa njena zunanost. Bila je majhna in košata, nos gomo-ljast, ustnice debele in krepko zavahane. Samo oči — te oči, ki jih je prejel od nje tudi njen sin Jožef — so bile prečudno krasne; v njih je tičala veličina in izrednost njenega življenja.

V gradu Halbtornu (v sedanji Burški) še danes kažejo sobano, v kateri se je sklenila pragmatična sankcija in spočela kal nove Evrope. Romantični sij obdaja mlado cesarico, ki ji od vseh strani prete sovražniki in ki v največji stiski dvigne svojega sina in ga pokaže zbranim ogrskim velikašem, ki nato plamenče prisežejo: »Umreti hočemo za svojega kralja!«

Marija Terezija je bila častljiva mati: šestnajst otrokom je dala življenje in se za vsakega vzgojo in odgojo brigala bolj, nego se marsikatera moderna mati za svojega enega edinega otroka. Pri tem je pa krepko pomagala gnesti in peči pogačo, ki so ji zgodovinarji nadeali ime »nove Avstrije«. Ona je šele tesno združila avstrijske pokrajine in ustvarila avstrijsko državo, ki je postajala notranje tem

močnejša, čim bolj so jo zalezovali zunanji sovražniki, predvsem pruski Friderik. Le v enem se je motila Marija Terezija: iz narodno tako pestro pomešanih povečini slovanskih dežela je hotela ustvariti čisto nemško narodno državo — s pomočjo germanizacije. To politično zapuščino je od nje prevzel njen zelo umni, a premalo dalekovidni sin Jožef in jo skušal čim preje dovesti do cilja. Kasnejši dogodki so dokazali, da je bila zamisel v sebi pogrešena in neizvedljiva in je končala z razpadom svoje državne tvorbe.

Vendar je resnica, da je bila Marija Terezija bister in svež duh, umevala zahteve novega časa in jim skušala biti pravična. V enem pogledu pa je še prehitela svojo dobo in je bila kakor naša sodobnica: Bila je prva žena, ki je združevala gospodinjski in materinski poklic še s posebnim — vladarskim — poklicem, kar mora danes večina žena. In Marija Terezija je velikokrat žrtvovala svojo zasebno srečo svojemu vladarskemu poklicu in postala tako tragičen zgled premožne moderne žene.

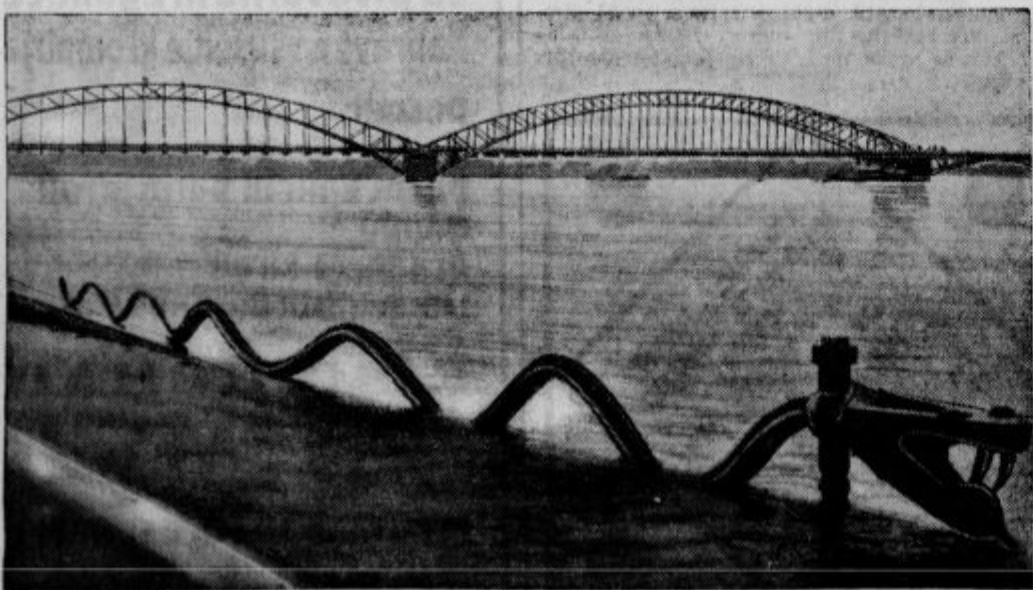
Masčevanje črnih pritlikavcev

Francoški raziskovalec Eugene Bergonier je imel srečo ali bolj nesrečo, da je privedel približno 20 pritlikavcev srednjeafriškega plemena Ubaugi v Združene države. Nastopiti

Moskovski industrijski proces: levo prof. Vášinski, davši rektor moskovske univerze, predsednik sodišča; desno generalni državni pravdnik Krylenko. — Na zatožni klopi sede ruski inženjerji, ki jim obtožnica očita, da so sabotirali delo in pripravljali protirevolucijo.

bi imeli v cirkusu. Pri kupčijskih pogajanjih je prišlo pa med njim in pritlikavci do nesporazuma. Pritlikavec so prisegli masčevanje in Bergonier je zvedel, da so imeli pritlikavci že tajne obrede po vuduški postavi, ki so uvod v krvava dejanja. Nemudoma se je odpeljal iz Saratoga, kjer se mudi cirkus, toda že na potu je pod skrivnostnimi okoliščinami zbolel in umrl. Ko so pritlikavce obvestili o njegovi smrti, so začeli plesati in klicati: »Mi smo ga usmrtili!«

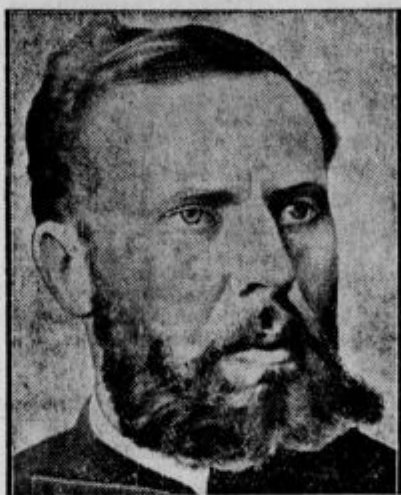
Povodca v Nemčiji: Rena je pri Düsseldorfu dosegla železno kačo, ki kaže, do koje so segale prejšnje poplave.

Srednja japonska s polotokom Izu.

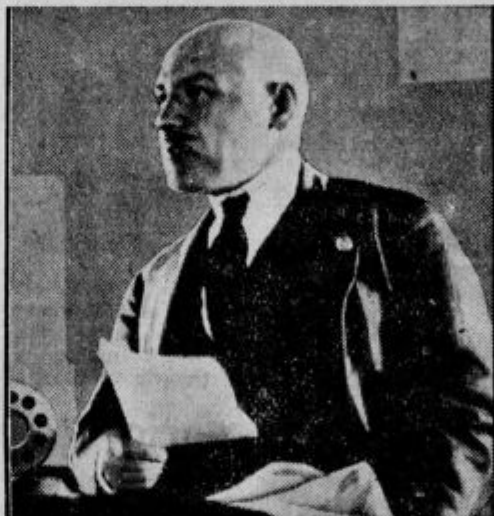
Oče gobavih

V Koyami na Japonskem se nahaja dom gobavih, v katerem opravlja dušno pastirstvo 82letni p. Drouart de Lezey. Častiljivi starček, ki že 57 let deluje na Japonskem za božje kraljestvo, uživa med kristjani in pogani veliko spoštovanje. Ko je nedavno težko obolel, mu je podelil cesar odlikovanje, ki mu ga je osebno pripel na prsi visok uradnik. Cesarica vdova pa je poslala patru lepo

† Oton Sverdrup. Slavni norveški raziskovalec severnega tečaja, Oton Sverdrup, je umrl 26. t. m., star 76 let. Spremljal je Nansena na slavni ladji »Fram« in odkril otoško morje v arktični Severni Ameriki, ki nosi njegovo ime.

darilo in kito rož. V mlajših letih je spisal pater Drouard več učenih del, s 70 leti je pa šel kot dušni pastir med gobavce. Mnogo je storil za izboljšanje razmer v domu in splotja tako razširil in izpopolnil, da more najti v njem zatočišče še enkrat toliko gobavcev. Za njegov 80. rojstni dan je poslala cesarica patru tisoč jenov in pet košar najlepšega cvetja. Cesar je sprejel patra še letos v avdienci. Ljudstvo imenuje junaškega starčka »očeta gobavih«.

Človeške žrtve v Bengaliji

V Patni v Bengaliji je bil proti koncu letošnjega septembra izginil 7 leten deček, čegar truplo so potem našli v hiši nekega domačina. Preiskava je ugotovila, da so dečka umorili kot žrtev pri verskih daritvah.

Smešnice

Prisotnost duha. Ko je Napoleon odredil, da se meja zapre, je bilo tudi dovažanje kave strogo prepovedano. Nekoč jezdil sire mimo čedne hiše, ki je iz nje tako prijetno dišalo po žgani kavi. Meni nič, tebi nič, stopi v vežo in najde župana, ko je vprav kavo pražil. »Kaj? Vi se drznete kavo pražiti, ko je vendar strogo prepovedano?« — »Gotovo sire,« pravi župan hladnokrvno, »zato jo pa sežigam.« — Ta prisotnost duha je Napoleona razorožila. Smejale se je in tiho odšel.

V knjigarno pride mlad mož. »V izložbi imate knjigo 'Tisoč sredstev, kako postaneš hitro bogat'.« Prodajalec prinese knjigo. Mladi mož pokima: »Knjigo kupim.« »Ali vam smem ponuditi še dopolnilni zvezek k tej knjigi?« »Kakšen spis je to?« Prodajalec smehlja: »Kazenski zakonik.«

»Kakšen človek je potepuh?« »To je mož, ki bi bil turist, če bi imel denar.«

Kulturni obzornik

„Citara i bubanj“ opera v treh dejanjih

V soboto 22. novembra se je Zagrebčanom prvič predstavila opera Božidarja Širole: »Citara i bubanj« (Neobični svatovi) in publika jo je sprejela z močnim navdušenjem. — Hrvati imajo povesti s Primorja izključno tragične vsebine; edini Novak je napisal humoristično novelico »Neobični svatovi« in to je vzel Deželni mlajši za osnovo besedilu imenovane opere, a naslov ji je dal po znani stari pesmi: Citara i bubanj, to su dva štrumenta. Vsebinska bi bila: Malo primorsko mestoce, mali ljudje v njem. Vanj se vrne mladi mornar Ivo z dolge vožnje. Brž povabi njega in ostale mornarje domačini v krčmo in jim napijajo. Oče Filip, vozač pomij, ne ve za sinov povratek. Baš rine pred seboj voziček s sodom pomij, ko izve. Dolgo je nato goštil mornarje. Tedaj ribiči privlečejo ribe na trg. Meščani kupujejo. Tudi lepa vdova Tona in njena hči Mara, katero ljubi Ivo. Baš se odloči vdova za lepo ribo, ko plača Filip, jo plača in vzame. Vdova se razjuti. Mara in Ivo si medtem izmenjavata čustva in Ivo da Mari cvet. Spor med njunimi roditelji raste. Mati strga Mari cvet s prsi in ga vrže v pomije Filipu in Filipa izgrdi s porogljivimi besedami pred zbranim meščanstvom. Filip snuje osveto in jo zasnuje; zasnuje lepo vdovo, ki po dolgi borbi pristane. To je bil težak udarec za Mara in Ivo. Pred poroko: svati zbrani, nevesta oblečena, a ženina od nikoder. Filip dopolnjuje osve-to: prihaja; prepašen preko umazane srajce — vozi svoj voziček, poleg njega sin. In kliče: »Gdje ste, gdje ste djeveruše mlade, vjenčac, vjenčac sada da pjevate?« Žene preplašene: »Nije vjenčac, nije za udovu.« Filip nese »vjenčac« Mari, katero izprosi svojem sinu. Vdova se končno vda in svatje prosi-jo: »Blagoslovi, majko!« In tako se je svatovanje vršilo, a za mlada dva.

Dr. B. Širola je spravil v to opero velik kos primorske folklorne. Skozi vso opero dehti ozračje Primorja: množino muzičnega primorskega blaga je uporabil, povsod spominjajo uho narodni primorski napetji; zato rečem: Širola je položil to delo tudi z muzične strani na domača tla. Igra ves oder, vse mesto. In skoraj je ni osebe, ki ne bi bila ozko zgrajena v vsebino. Komponist in libretist sta se tu z vso silo ujela kakor malokje.

Prvo dejanje ni baš močno, preveč je natrpano z muzikalno kompliciranostjo, ki ne odgovarja vsebini; drugo in tretje pa zgrabljivo vso silo, tu je višek Širolove stvaritve. — Opera je izvedbal ravnatelj Krešimir Baranović do skrajnih fines; izredno čista interpretacija vsebine. Predvsem je bila močna: altistka Marta Pospisil v vlogi vdove Tone, odlično je rešila svojo vlogo. Partijo Mare je pela z mehkim, toplim glasom gospa Vilma Nožinić. Basovske vloge sta dobro pela Križaj in Grif, a tenorske Šepec in Vičar. Opera je režiral Binički, ki je mnogo truda položil v to delo. Hrvate so za eno domačo opero bogatejši, glasbeni umetnik dr. Širola pa je vnovič pokazal svoj veliki talent.

Lojze Golobič

Koledar Ave Maria za l. 1931. Izdali slovenski frančiškani. Chicago. Str. 170.

Osemnajstletni gre obširni ameriški koledar med naša ljudi, tudi letos so mu slovenski frančiškani oskrbeli bogato vsebino in lepo obliko. Človek ga je iz srca vesel, kot je sploh vesel vsakega duhovnega ali gospodarskega pojava slovenskega izseljenišča.

Koledar je posvečen stoletnici prihoda velikega misijonarja Barage v Ameriko in ima spre-daj tudi njegovo sliko. Ameriški Slovenci so v letošnjem poletju že storili prve korake, da bi Baraga dosegel čast oltarja. O njem ima koledar tri članke: dr. I. Zaplotnik je obširno napisal »Nekaj podatkov k Baragovim življenjepisom«, dr. p. Hugo Bren ima pa dva članka s popolnoma novo vsebino: »Baraga in ljubljanski cenzorji« in izredno lepo in toplo izpeljano primero med Barago in njegovim sodelavcem Fr. Pircem.

V koledarju je tudi več leposlovja, pesmi in povesti resne in šaljive vsebine. Prof. Jan Sedivy je sestavil obširen »Pogled v slovenski svet« in »Razgled po svetu«; prof. J. Pavlin pa članek »Narodi za katoliško akcijo«. Iz knjige se razbere tudi plodnosno delovanje slovenske duhovščine, frančiškanov, benediktincev in svetnih duhovnikov; nič manj ko 108 jih deluje v Ameriki. V šolstvu jim pomagajo zlasti šolske sestre, ki imajo v 14 na-selbinah 113 članic. Ameriški Slovenci imajo letos pet novomasnikov, naših kulturnih delavcev.

Še oglasov je človek vesel, ko vidi, kako marljivi in podjetni so naši ljudje, da so dosegli razne lepe službe in se dvignili v blagostanju.

Nekaj člankov je pa zgolj angleških. Kažejo, da mladi rod deloma že ne zna več pisarne materinščine in ga je treba seznanjati s slovenskim slovstvom že v angleščini.

Koledar krasil veliko lepih slik, vzetih iz Baragovega življenja in iz sodobnega življenja ame-riških Slovencev.

Prekmurske pravljice v češčini. V izložbi »Učeli doma« v Mariboru sta doslej izšla kakor znano dva zvezka ilustriranih narodnih pravljic, nabranih v našem Prekmurju. Te pravljice je začel priobčevati v prevodu češki mladinski list »Anđel Strážný«, ki izhaja že 50. leto v Brnu. Oktobrska številka je namreč prinesla pravljico »Slepi bratec«. Izide pa v tem jubilejnim letniku še več teh priljubljenih pravljic. — Naj bi ž njimi napravil veselje tudi našim otrokom letošnji Miklavž ali pa Božiček!

Josip Mravljak: Solstvo v Vuzenici. Maribor, 1930. Samozaložba. Vuzenčki župan in predsednik tamošnjega šolskega odbora je v samozaložbi izdal knjižico, ki v svoji okusni opremljivosti kliče po čitatelju. Dasi je prav za prav Mravljakovo delo lokalnega pomena, smo uverjeni, da bo našlo pot v marsikatero knjižnico ljubitelja zgodovinskega in šolsko-statističnega gradiva. Sestavljena je namreč pičlih 34 strani obsegajoča knjižica nadvse marljivo in s širokim ter globokim poznavanjem ne le današnjih razmer in potreb, marveč v vprav pre-se-netljivo discipliniranim čutom in vestnim pozna-njem zgodovinskega materiala. Zlasti bodo pa učitelji radi segli po Mravljakovem delu in nadeja-mo se, da bo našlo mnogo posnemovalcev.

Slovenska matica v Zagrebu bo priredila v prvi polovici meseca decembra v zvezi z Glasbeno matico velik koncert v zagrebškem opernem gledališču.

Dom in svet. Osmi številka je pravkar izšla. Obširnejše poročamo jutri.

Sedaj je vedel Atma, da sta spravljena prijatelji in deklet. Zbral se je in z žarilnikom v roki se je obrnil proti gozdu. V poslednjem mraku izgubljenega se dne je stala razvalina R. F. c. 2.

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 1-50 Din ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši oglas 1-5-5 Din. Oglasi nad deset vrstic se računajo višje. Za odgovor znamko! Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo!

Službe iščejo

Poštenost

Starejši možiki želi stopiti v službo v kakšno boljše hišo, najraje k trgovini; gre za nizko plačo. Dela vse od kraja, veče pa je vseh trgovskih poslov, tudi knjigovodstva. Dopiši na upravo »Slovenca« pod št. 13505.

Mizaški pomočnik

išče službe. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 13574.

Šofer

vojašine prost, z dobri mi sprave, išče službo. Nastop takoj ali po dogovoru. - Naslov v oglas. odd. »Slov.« v Novem mestu pod šifro »Šofer«.

Izprašan kurjač

v večletno prakso, vsakovrstnih parnih kotlov, strojev, išče službo kjerkoli. - Naslov pove upravo »Slov.« št. 13501.

Uradnik

z 40letno prakso v lesni stroki, veče slovenskega, srbohrvatskega, nemškega in deloma italijanskega jezika, slovenske in nemške stenografije ter strojepisja, išče službo. - Morebitne ponudbe na upravo »Slovenca« v Mariboru.

Službodobe

Zakonski par

brez otrok se išče, ki se razume pri čebelarstvu in negi sadnega drevja. - Ponudbe na upr. listo pod »Čebelarstvo« v bližini Celja št. 13498.

Vinskega potnika

solidnega, dobro vpeljanega za veletrgovino se išče za Dravsko banovino. Ponudbe z le izvrstnimi referencami je poslati na upravo listo v Mariboru.

Učenec

za trgovino z mešanim blagom na deželi z dobro šolsko izobrazbo se takoj sprejme. - Pvnudbe pod »Posten« na upr. »Slov.« Maribor.

Učenca

močnega, sprejme z vso oskrbo mizar Staudinger, Maribor, Mlinska 17.

Iščem kovaškega vajenca

za takojš. nastop s celodnevno hišno oskrbo. - Resne ponudbe je poslati na upravo pod št. 13611.

Blagajničarka

za v točilnico, pridno in vestno — sprejme takoj Hotel Štrukelj.

Pouk

Šoferska šola

prva oblast. konc. Čamernik, Ljubljana, Dunajska c. 36 (Jugauto). - Tel. 2236. Pouk in praktične vožnje.

Šoferska šola

oblastv. koncesijonirana I. Gabersčik bivši komisar za šoferske izpite, Ljubljana, Bleiweisova c. 52. Prihodnji redni tečaj se prične 1. decembra 1930.

Krojači, šivilje,

nešivilje, dame za samoporočbo. Nov pouk krojenja na Strokovni, krojenjem učilišču, Ljubljana, Stari trg 19, se prične začetkom decembra. Krojačem, šiviljam lahko razumljiv sistem. Kroji so preizkušeni — pristojajo brez pomejanja. Za dame, ki se želijo izobraziti za samoporočbo, zelo lahke sistem krojenja in šivanja v lastnem modnem salonu. Kroji po meri. Izdaja modnih listov.

Razno

Iščem Bellaslova

radi angažma. Pisati Frideriku Groger, Ljubljana, Kongresni trg 3.

Stanovanja

Stanovanje

soba, kuhinja, pritlikline, v pritlikju, oddam. - Zaloška cesta 92.

Stanovanje

2 sobi, kuhinja, pritlikline in balkon, suho in zračno se takoj odda pod Rožnikom, c. IX., št. 30, nasproti bazarja.

Komfort. stanovanje

3 sobe, kuhinja, kopalnica, balkon in vse druge pritlikline, vodovod in elektr., se odda. - Marija Juvan, Vodmat, Ciglarjeva ulica, nova vila.

Lepo opremlj. sobo

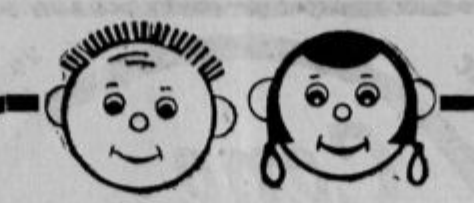
oddam za 350 Din. - Einspielerjeva c. 25, Ljubljana.

Sostanovalca

sprejemem poceni. Glince, Tržaška cesta 23.

Opremljeno sobo

zračno in svetlo v Sentjakobskem okraju, oddam s 1. decembrom. Nasl. v upr. »Slov.« pod št. 13555

LJUBI OČKA IN MAMICA

prosim bodita tako dobra in pojdita k

A. RASBERGERJU
na MIKLOŠIČEVO CESTO 34

in mi kupita ONI MALI GRAMOFONČEK S PLOŠČAMI VRED, ki je tako izredno poceni

ODPRTO TUDI V NEDELJO 30. XI.

Vnajem

Gostilniški prostori

v Trojanah se oddajo v najem. Pojasnila daje Cernar, trgovca, Lukovica.

V najem se da

na deželi v zelo prometnem kraju, 20 minut oddaljeno od mesta, pri far-ni cerkvi in žel. postaji mesarija in zelo dobro opremljena pekarija s stalnimi odjemalci; istotam se odda lokal za brivca. - Resni reflektanti naj vprašajo pod šifro »Dobra pozicija« št. 13588 na upr. »Slovenca«.

Inserati

v »Slovencu«

imajo največji uspeh

Kupimo

Vrednostne papirje

srečke, obligacije, delnice kupuje upravništvo »Merkur«. Ljubljana, Selenburgova ulica 6/II, tel. 30-52.

Fizol

letošnji cipri, koka in nizki, orehe tankih lupin, debele, ponudite povzročeno z navedbo množine tvrdki Peter Šetina, Radde pri Zidanem mostu.

Glasba

Pianino

dobro ohranjen kupim. - Ponudbe z navedbo cene pod »Pianino« št. 13587 na upravo listo.

Posestva

Enodružinska hiša

nova, ca. 300 m² zemljišča, ob lepi cesti v Domžalah, se proda. - Naslov v upravi pod št. 13480.

Visokoplitlična hiša

se ceno proda. Poizve se v Zeleni jami, Ljubljanska ul. 15.

Hiša

sredi mesta Ljubljane, z več trgov. in gostilniškimi lokali se proda za 750 tisoč Din. - Vprašati pri Društvu posestnikov, Salendrova ulica 6.

Prodamo

Auto Renault

majhen, zaprt, 4 sedežen, zelo dobro ohranjen — prodam za 12.500 Din. Gostilna Soča, Logatec.

Dežne plašče

klobuke, perilo, obleke in vsakovrstne čevlje kupite za Miklavža najbolje pri Jančigaju, Celovška c. 44

Babice

Kompletne instrumente za babico proda po ugodni ceni Brodnik, Zlebič št. 18, p. Ribnica, Dol.

Vino

dobro, letnik 1929, 14 hl, proda Brjan, kolodvor, Brežice.

Puhasto perje

čisto čohano po 48 Din kg, druga vrsta po 38 Din kg, čisto belo gosje po 130 Din kg in čisti puh po 250 Din kg. Razpošiljam po poštnem povzetju. L. BROZOVIC — Zagreb, Hlica 82. Kemična čistilnica perja

Čitajte in širite

»Slovenca«!

Ne čakajte z nakupom na zadnji dan

Običajne naše prodajalnice sedaj, ko so popolnoma sortirane in ko imajo naši sotrudniki dovolj časa. Omo-gočite nam, da Vas moremo strokovno z večjo pozornostjo postreči

Rata

Obrt

Vino čez ulico

črno in belo - 10 Din. Vinska klet, Sv. Petra cesta 43 (dvorišče).

Domače kolone

vsako soboto, nedeljo in ponedeljek ter izvrstna dolenska in štajerska vina v gostilni Franciške Novak prej »Dachs« v Florjanski ul. - Sprejema tudi abonente po Din 12 in Din 16 na dan.

Krušno moko in rženo moka

vedno svežo, kupite zelo ugodno pri A. VOLK, LJUBLJANA Resljeva cesta 24

Širite »Slovenca«!

V Mariboru

je najugodnejši nakup galanterije, drobnarije, parfumerije, papirja, šolskih potrebščin itd. — na debelo in na drobno — pri

DRAGO ROSINA,

Vetrinjska ulica šte. 26.

za

Is trb premog
suh drva
ali koks
kličite tel 2056
oz. naročite v
Wolfovi 1 pri
Dom. Čebin

Tvrdba **PETER ANGELO** družba z o. z.

LJUBLJANA

(zastopstvo Klein & Stiefel, Fulda)

se preseli

s 1. decembrom 1930

v Dvořakovo ulico št. 6, I. nadstr. poleg Gospodarske zveze

Vsem sorodnikom, znancem in prijateljem javljamo tužno vest, da je naš dobri oče, stari oče, brat, stric in svaki, gospod

PICELJ FRANJO

dne 27. novembra ob ¼9 dopoldne, v 68. letu starosti, po dolgi in mučni bolezni, previden s sv. zakramenti, mirno v Gospodu zaspal. — Pogreb blagega pokojnika se bo vršil v soboto dne 29. nov. ob 15 iz hiše žalosti na mestno pokopališče. Blagega pokojnika priporočamo v blag spomin in molitev. — Sveče maše za dušnice se bodo darovale v tukajšnjih cerkvah. Novo mesto, dne 27. novembra 1930.

Rodbini PICELJEVA in DR. CAZAFUROVA.

Odrasli in otroci

se zelo uspešno zdravijo za tiščenje in osveženje krvi s »FIGOLOM«.

Dobiva se v vsaki lekarni, po pošti pa ga razpošilja proizvajalec: Lekarna Dr. Semetič, Dubrovnik 2/44, 3 stekl. s poštnino 105 Din, 8 steklenic 245 Din, 1 steklenica 40 Din.

Pohištvo

prilpoto in najmodernejše. Vam tudi tvrdba po izredno nizki ceni:

KREGAR IN SINOVA

St. Vid nad Ljubljano — nasprot kolodvora

Preminula je naša ljuba, zvesta in poštena duša, gospodična

Rozina Pernat

v najlepši dobi. Pogreb prerano umrle ho v soboto ob 9 dop. iz hiše žalosti. Sv. Anton v Sl. gor., 27. nov. 1930. Rodbine: PERNAT, TUSAČ, SCHELL.

Galoše in snežni čevlji

z znamko

„TRETORN“

zahvaljujejo svojo popularnost milijonom kupcev, ki že desetletja nosijo samo „TRETORN“ galoše in čevlje za sneg. Vsi ti odjemalci so se prepričali, da je ta znamka najboljša na svetu!

TRETORN

Brez posebnega naznanila

Potrži neizmerne žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretresujočo vest, da je naša iskreno ljubljenca soproga, oziroma mati, gospa

MARIJA LORBER

soproga nadučitelja v pok.

v četrtek 27. nov. 1930 ob 14 pop. v 61. letu starosti nena-doma umrla. Pogreb nepozabne pokojnice se bo vršil v nedeljo, dne 30. nov. t. l. ob 15 iz mrtvašnice na mestno pokopališče v Pobrežju. — Sv. maša za dušnice bo darovana dne 2. decembra t. l. ob 7 v stolni in župni cerkvi

Maribor, dne 27. novembra 1930.

Franc Lorber, naduč. v p., soprog. — Alojzij, Franc in Vladko Lorber, sinovi. — Marija, Olga in Angela Lorber hčerke.

Brez posebnega obvestila.

Potrži neizmerne žalosti javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naša pre-dobra mama, stara mama, tašča in svakinja, gospa

Marija Pehani roj. Gorišek

posestnica in gostilničarka

danes ob 1 ponoči, previdena s svetimi zakramenti, po dolgi in mukotrpni bolezni, v 67. letu starosti umrla.

Pogreb blagopokojnice se bo vršil v nedeljo ob 3 pop. na farno pokopališče v Žežemberku. Prosimo tihega sožalja.

Žežemberk, dne 28. novembra 1930.

Žalujoče rodbine: Pehani, Carli in Torkar.

ZAHVALA

Vsem, ki ste se spominjali v tužnih dneh smrti našega nepozabnega soproga, ateka, brata in starega ata, gospoda

ANTONA ŠKOFIC

sprevodnik drž. žel. v pok.

najiskrenejša zahvala. — Globoko hvaležnost izrekamo prečastiti duhovščini, žel. glasb. društvu »Sloga«, darovalcem ven-cem in cvetja ter sploh vsem, ki so spremlili draga pokojnika in mu izkazali čast in spoštovanje na njegovi zadnji poti. Moste pri Ljubljani, dne 29. novembra 1930.

Globoko žalujoče rodbine:

ŠKOFIC, ROBINIK, SLANOVIC, PAVLIČ.